THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXI Kaina 20 ct. PIRMADIENIS — MONDAY, GRUODIS — DECEMBER 19,1977 Nr. 296

"LKB Kronika" Nr. 28

Bažnyčia katakombose

Visos Rytų katalikų bažnyčios uždarytos

19

(Tęsinys iš šeštadienio)

Minske, kur yra apie 40 tukst. katalikų, nėra nė vienos veikiančios katalikų bažnyčios. Valdžia leido atlikti katalikams apeigas vienoje pravoslavų cerkvėje. Ar nepadarė klaidos kunigai, nepasinaudodami tokiu leidimu?

Gardine per 1976 Kalėdas, kur yra 3 veikiančios katalikų bažnyčios, nebuvo nė vieno kunigo, kuris tikintiesiems galėtų atlaikyti šv. Mišias. Tikintieji verkė, kada tuo metu susirinkusiems buvo skaitomas vietos kunigo laiškas. Juo pranešama, kad vietos kunigas sunkiai sergąs ir neturi jėgų atlaikyti šv. Mišias. Gražiąją Faros bažnyčią vietos tikintieji gina nuo uždarymo jau 18 metų, kiekvieną sekmadienį atlikdami pamaldas be kunigo. Ilgą laiką bažnytinio komiteto nariai stovėdavo prie bažnyčios durų, tikrindami jaunimo pasus. Valdžia buvo uždraudusi jaunimui iki aštuoniolikos metų eiti į bažnyčią. Ypatingai persekiojami kunigai tose parapijose, kur pasirodo bažnyčiose vaikai, pvz., Breslave. Sunkias pastoracines problemas sudaro kalba. Paaugantis jaunimas lenkiškai nemoka. Daugelis vietos kunigų nenori vaikų katekizuoti baltarusių ar rusų kalba. Tokiu būdu sudaromos sąlygos plisti ateizmui. Baltarusijoje labai demoralizuojamai veikia paplitęs alkoholizmas. Katalikų Bažnyčią labiausiai persekioja ne vietiniai žmonės, bet atvykėliai rusai. Čia Bažnyčios persekiojimas vykdomas kartu su Baltarusijos nutautinimu.

Ukrainoje

Ukrainos respublika. Čia Vakarų katalikų būklė panaši kaip Baltarusijoje: išmiršta kunigai, nėra vietos kunigų seminarijos. Ukrainoje yra keletas jaunesnių kunigų. Vakarų apeigų katalikams padeda Rytų apeigų dvasininkai. Čia pastoracijai labai kenkia ukrainiečių ir lenkų nacionalinė neapykanta.

Dar sunkesnė Rytų katalikų būklė. Visos jų bažnyčios uždarytos, kunigai smarkiai persekiojami. Netrūksta ir gyvybių aukų. Iš kunigų atimamos liturginės knygos, indai, drabužiai, nes jie esą Maskvos patriarcho nuosavybė. Kai kurie pravoslavų dvasininkai padeda persekioti katalikus. Esant tokiai būklei, labai nejaukiai jaučiasi Ukrainos Rytų apeigų tikintieji, matydami Romos katalikų, jų nuomone, per didelę draugystę su Maskvos patriarchatu ir nejausdami didesnės paramos savo reikalams.

Laiminga Rytų apeigų Ukrainiečių Bažnyčia, pajėgdama stipriai veikti katakombiniu būdu. Vietos saugumo pareigūnai yra tos nuomonės, kad Lvovo mieste kiekvienas kvartalas turįs savą Rytų apeigų kunigą. Esą jie gailisi, kam suvarę juos į katakombas. Dėl to jie neturį galimybės kontroliuoti jų veiklos. Ukrainiečiai nuo senų laikų įpratę būti persekiojami, ir išmokę veikti katakombiniu būdu, ateistų sunkiai įveikiami. Jie dėkingi savo mylimam kardinolui kankiniui J. Slypij, kuris, gerai suprasdamas vietos sąlugas, pajėgė jiems padėti.

(Bus daugiau).

Istorinė, 1915 metų nuotrauka. Lyda, Gudijai atitekusi Lietuvos dalis. Procesijoj aplink bažnyčią nešami altorėliai

"Aušra" Nr. 7 (47)

Gudijos lietuvių padėtis

Atnaujinta carų laikų tautų naikinimo politika

11

"Nei carų valdymo, nei baltalenkių okupacijos laikais dabartinėje Baltarusijos respublikoje gyvenę lietuviai dėl savo tautybės nebuvo taip persekiojami, kaip po Antrojo pasaulinio karo, esant tarybų valdžiai".

*

Epilogas

Visa, kas čia buvo aprašyta, gali kai kam atrodyti kaip niūri pasaka. Nejaugi tokie dalykai dedasi Tarybų Sąjungoje, kuri pretenduoja į pažangiausią pasaulio valstybę, kuri kovoja už tautų teises ir jų išsilaisvinimą? Deja, tai ne pasaka, o teisybė, žiauri mūsų dienų tikrovė. Nei carų valdymo, nei baltalenkių okupacijos laikais dabartinėje Baltarusijos respublikoje gyvenę lietuviai dėl savo tautybės nebuvo taip persekiojami, kaip po Antrojo pasaulinio karo, esant tarybų valdžiai.

Prieš karą Lietuvoje veikė draugija TSRS tautų kultūrai pažinti. Senesnės kartos žmonės prisimena, kaip prof. V. Krėvė-Mickevičius, tos draugijos narys, iš universiteto tribūnos skelbdavo studentams, jog caro laikais mažos tautos Rusijoje buvo engiamos, naikinamos, o Tarybų Sąjunga atgaivino kai kurias mažas jau bemirštančias tauteles. Nejaugi dabar Tarybų Sąjungoje atnaujinta tautų naikinimo politika, kurią vykdė carai?

Galbūt tautinių mažumų persekiojimo nežino tie, kurie sėdi prie valstybės vairo? Bet į tuos persekiojimus ne kartą jau buvo atkreiptas dėmesys, rašyta daug pareiškimų ir skundų aukščiausiems Tarybų Sąjungos organams. Tačiau nė vienas tų pareigūnų, kurie vykdė tautinę diskriminaciją, nebuvo nubaustas.

O gal visi pareiškimai nepasiekė tų, kuriems buvo rašyti? Gal 1963 metų pareiškimas nepasiekė drg. Brežnevo? Gal valstybės vadovus apgaudinėja jų artimiausi bendradarbiai? Gal drg. Brežnevas nieko nežino apie lietuvių tautinės mažumos diskriminaciją Baltarusijos TSR? Bet jis turėtų apie tai žinoti. Aukščiausi valstybės organai turi žinoti, kas dedasi jų valstybėje, ir jie gali tai žinoti, jeigu nori, juo labiau, kad tas blogybes iškelia aibės skundų. Valstybei neišeina į gera, jeigu ji savo išleistų įstatymų negerbia, juos laužo.

Nutautinimas yra nusikaltimas žmoniškumui, o už kiekvieną tokį nusikaltimą nedovanoja gamta ir istorija. Pavyzdžių nereikia ieškoti toli. Paskutinis karas davė gerą pamoką: vokiečiai kartą buvo nubausti už prūsų tautos išnaikinimą ir už panašius nusikaltimus.

Visos tautos turi teisę gyventi ir kurti savitą kultūrą. Tegu jos gyvena taikingai, randa sugyvenimo būdą, kaip jį surado Šveicarijos tautos, kaip jį surado kitos tautos (anglai ir prancūzai Kanadoje, valonai ir flamanai Belgijoje). Komunistinėje Lenkijoje tautinė lietuvių mažuma taip pat nėra valstybės diskriminuojama (išimtį sudaro Lenkijos bažnytinė vyriausybė; lietuvius kunigus skiria į Lenkijos gilumą, o Seinams lietuvio kunigo neduoda. Seinuose nėra lietuviškų pamaldų, nors apie pusė šios parapijos lietuviška).

(Bus daugiau).

"NYT" apie Vilnių

New Yorkas. — Penktadienio "NYT" įdėjo savo korespondento David Shiplerio antrą reportažą iš Vilniaus. Pasakoja savo įspūdžius iš populiariausio "Palangos" restorano, pripažįsta, kad vilnietės moterys gražiai rengiasi. Pridėtas ir situacinis Lietuvos žemėlapis.

Susidūrė tanklaiviai

Port Elizabeth, Pietų Afrika. — Du amerikiečių didieji tanklaiviai, esant dideliam rūkui, atviroj jūroj susidūrė ir užsidegė. 84 jūrininkai buvo išgelbėti. Nukentėjo tik pajūrio pliažas, pasipylė nafta.

New Yorkas. — New Yorko apylinkės teismas tris kroatų nacionalistus nuteisė nuo ketverių iki septynerių metų. Jie praėjusį birželio mėnesį ginkluoti buvo įsiveržę į Jugoslavijos misiją prie Jungtinių Tautų. Misijos šoferis buvo sužeistas.

Nauji Bokassos drabužiai, arba vargingiausios Afrikos valstybėlės šefas panoro vainikuotis imperatorium

NATO ir Kinijos bendras frontas?

Hong Kongas. — Maskvos radijo transliacijose, skiriamose Kinijai, buvo paskaitytas kaltinmas Pekino valdovams, kad jie susidėjo su Nato, pasidarė jų sąjunginininkais: "Aišku, tai pastangos sukurti bendrą frontą prieš Sovietų Sąjungą. Pekinas pradėjo labai artimai bendradarbiauti su imperialistų kariniu NATO bloku. Tikslas jų: su reakcionieriais karo organizatoriais sudaryti karinę sąjungą prieš Sovietų Sąjungą ir jos karinius dalinius, kurie praeity kinams yra daug padėję".

Dar 5 į psichiatrines ligonines

Maskva. — Trys rusų disidentai — Aleksander Podrabinek, Viačeslav Bachmin ir Irina Kaplun — kreipėsi į Tarptautinę psichiatrų sąjungą, pranešdami apie naujus faktus, liečiančius piktnaudojimą psichiatros mokslo. "Po to, kai Honolulu įvykęs Tarptautinis psichiatrų kongresas paskelbė vadinamąją Hawajų deklaraciją, smerkiančią piktnaudojimą psichiatros mokslo, Sovietų Sąjungoje padėtis ne tik nepagerėjo, bet pablogėjo", rašo disidentai. Per paskutiniuosius du mėnesius į tokias ligonines uždaryti dar penki intelektualai.

Nepatenkinti Begino užsispyrimu

Washingtonas. — Diplomatai, stebėdami Vid. Rytų politinius ėjimus, pastebėjo, kad Izraelio premjeras Begin susidurs su dideliu pasipriešinimu, tiesiog maištu savo paties bendradarbių eilėse, jei jis nepakeis pozicijos prezidento Sadato atžvilgiu ir nenorės jam padaryti nors kokių nuolaidų, rašo "U.S. News".

Maskva. —Ortodoksų kunigas Vasily Romaniuk (ukrainietis) jau antrą kartą rado progą perduoti Vakarams skundą, kad jam koncentracijos stovykloje neleidžiama turėti Biblijos. Tuo reikalu jis rašęs šimtus kartų, kreipęsis į įvairias sovietų įstaigas, bet į laiškus arba nieko neatsakoma, arba pasakoma, kad "religinė literatūra draudžiama" ("The Right to Believe", 1977 Nr. 1. Kent Britanija).

IZRAELIO-EGIPTO TAIKOS SĄLYGOS

Jeruzalė. — Sadatas su Beginu greit susitiks antrą kartą, tarsis taikos reikalu. Jau žinoma, ką Beginas jam pasiūlys. Izraelio sąlygos, kaip rašo "Chicago Tribune", būtų tokios:

1. Izraelis grąžins Sinajaus pusiasalį, bet toji teritorija turi likti visiems laikams demilitarizuota;

2. Atidaroma Sinajaus ir Izraelio siena;

3. Vakarinis Jordano krantas grąžinamas arabams, bet Palestinos valstybės ten neturi būti;

4. Izraelis kontroliuoja Sharm el Shaikh (pietinį Sinajaus smaigalį).

5. Grąžinamas ir Gaza ruožas, jis demilitarizuojamas, bet prie jo esantis Rafish Salient punktas kontroliuojamas Izraelio;

6. Atidaroma siena ir su Gazos ruožu;

7. Pasilieka Izraelio sargybos postai prie Jordano upės;

8. Įsikūrę žydai Jordano vakariniam krante pasiliks, nebus iškraustyti, bet palestiniečiai iš arabų kraštų masiniai ten kurtis negalės.

Kokia bus Egipto reakcija; greitai paaiškės.

Radikalai sugrįš į PLO

Beirutas. — Palestiniečiai radikalai — Liaudies frontas — pasisiūlė sugrįžti į Palestinios išlaisvinimo organizaciją (PLO) ir nori bendromis jėgomis kovoti prieš Kairo konferenciją ir kas bus joje pasiekta. Liaudies frontas žinomas plačiam pasauly dėl savo teroristinių darbų, daugiausia lėktuvų grobimo.

Grobikai prezidento sūnų paleido

Nicosia. — Kipro prezidento sūnus lt. Achilles Kyprianou buvo paleistas, kai tėvas pažadėjo probikų nebausti, bet jų sąlygų — amnestuoti teroristus — nepriėmė. Prezidentas buvo pareiškęs, kad jis geriau paaukos savo sūnų, bet ne savo šalį.

Italija garsėja žmonių grobimais

Florence. — Šiais metais 73-as pagrobimas Italijoj buvo penktadienį, kai buvo sučiuptas 12 metų Andrea Andrei, manufaktūros fabriko savininko sūnus. Pernai per visus metus buvo pagrobta 63 žmonės, šiemet jau pralenkė.

Karo stovis Filipinuose pasiliks

Manila. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos laimėjo referendumą — palikti karo stovį ar ne. Jeigu būtų nubalsuota atšaukti karo stovį, prezidentas buvo pažadėjęs atsistatydinti. Neoficialiomis žiniomis, Manilos apygardoje Marcos laimėjo santykiu 5:1, Zamboanga mieste 3:1.

Britanija be duonos

Londonas. — Britanija Kalėdoms gali susilaukti dar vienos bėdos — likti be duonos. Kepėjai ruošiasi streikuoti arba tik lėtinti darbą. Šeštadienį visose kepyklose viskas buvo išpirkta.

Atsilygins automobilių pirkėjams

Detroitas. — General Motors susitarė su Ohio, Illinojaus ir Michigano valstijų gynėjais sugrąžinti 20 milijonų dolerių automobilių pirkėjams, kurie savo automobiliuose rado ne tos markės motorą, kokį pirko, bet pigesnį, Chevroleto.

Medžiaga Belgrado konferencijai

KRIKŠČIONIŲ SEKTOS PERSEKIOJIMAS

HELSINKIO SUSITARIMŲ VYKDYMUI REMTI LIETUVOS VISUOMENINĖ GRUPĖ

DOKUMENTAS Nr. 8

Gyvenantis Vilniuje, Architektų g-vėje Nr. 224, buto Nr. 8, Viktoras Vasiljevas su šeima kreipėsi raštiškai ne tik į mus, bet "į visus krikščionių kraštus, į visas krikščionių-evangelikų misijas, į visas krikščionių sąjungas", prašydami pagalbos.

Jų šeima priklauso krikščionių bendruomenei — penkiasdešimtininkams (sekmininkams). Ir dėl to tarybinė administracija "nenutraukia žūtbūtinės kovos — ne todėl, kad mes kokie blogi žmonės, ne, o tik todėl, jog mes giliai tikintys —penkiasdešimtininkai. Ši srovė ilgą laiką buvo už įstatymo ribų, o kai kurie asmenys ir šeimos ir šiandien represuojami, kaip esantys už įstatymo".

Viktorui Vasiljevui dar Termezo mieste tarnaujant kariuomenėje (1959-1960) spec. tarnybos kapitonas Šaronevas liepęs raštiškai atsisakyti Dievo, nes kitaip jis neįstosiąs į institutą: mums geriau turėti penkis blogus inžinierius, nei vieną gerą, bet tikintį, pareiškęs kapitonas.

Alma-Atoje buvusi nuolatos saugumo persekiojama jo žmona Nina Vasiljeva.

Trejus metus Vilniuje išgyvenusio Vasiljevo tarybinė administracija irgi nepamiršo. Vilniaus miesto Spalio rajono prokuroras Bukašievas šeimos galvą pavadino antitarybininku. Vaikus Valentiną ir Timotiejų Vilniaus vidurinėje mokykloje Nr. 36 ėmė versti stoti į spaliukus, o jiems atsisakius, mokslo dalies vedėja pasiūlė susirasti tokią mokyklą, kur nėra spaliukų. Galop Viktorui Vasiljevui buvo teismo įsakyta iki 1977.VI.15 išsikelti gyventi į gatvę; nors jis išdirbo 24 metus ir darbovietėse buvo įvairiai pagirtas ir atžymėtas, bet valdiško buto dar neužsitarnavo. Saugumo darbuotojai apie šią šeimą ėmė skleisti įvairiausius prasimanymus ir gandus.

Vasiljevas raštiškai kreipėsi į Brežnevą, Podgorną, Kosyginą ir Rudenko, bet nieko negelbėjo.

Todėl jie abu su žmona ir vaikų vardu kreipėsi į tarybinę administraciją, prašydami leidimo išvažiuoti iš TSRS, remdamiesi:

1. Žmogaus teisių deklaracija;
2. Tarptautiniu pilietinių ir politinių teisių paktu ir
3. Helsinkio susitarimais.

Taip pat jiedu kreipėsi į pasaulio krikščionis, vildamiesi iš jų pagalbos.

Pagrindas:

1. Pareiškimas (rusų kalba).
2. Pareiškimas apie išvykimą iš TSRS (rusų kalba).

Kun. Karolis Garuckas
Eitanas Finkelšteinas
Ona Lukauskaitė - Poškienė
Viktoras Petkus
Tomas Venclova

Vilnius, 1977. VI. 2.

KALENDORIUS

Gruodžio 19: Gregorijus, Faustina, Gerdvilis, Rimantė.
Gruodžio 20: Julius, Atala, Sigitas, Grožvilė.
Saulė teka 7:12, leidžias 4:21.

ORAS

Dalinai apsiniaukę, vėsiau, apie 35 laipsniai.

Tautinių instrumentų muzikos puoselėtojai V. Vaitkevičius, B. Pakštas ir Rūta Pakštaitė Nuotr. P. Maletos

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

GYVENIMAS SKIRTAS MUZIKAI

Kai tikintieji Kalėdų naktį rinksis Bernelių Mišioms į Brighton Parko lietuvių šventovę, jų metu išgirs grojant lietuvių styginį ansamblį su koncertmeisteriu smuikininku P. Matiuku ir chorą, vadovaujamą muz. F. Strolios. Styginio ansamblio eilėse gros ir trys tautinių instrumentų orkestro dalyviai: B. Pakštas ir jo dukros Emilija ir Rūta. Tautinių instrumentų orkestras tai sena visiems gerai pažįstamo muz. Balio Pakšto svajonė. Tą svajonę jis įgyvendino 1941 m. Vilniuje ir 37 metus su mažomis pertraukomis tautinių (arba liaudies) instrumentų muziką puoselėja, įtraukęs ir kai kuriuos savo šeimos narius.

Tautinių instrumentų vienetas buvo įkurtas 1941 m. sausio 2 d. Vilniaus filharmonijoje. Orkestrą sudarė 35 instrumentai, daugiausia kanklės, ir B. Pakštas buvo to orkestro vadovas ir koncertmeisteris. 1942 m. vokiečiai ansamblį likvidavo, nes jame matė tautines - rezistencines apraiškas. 1944 m. vokiečiams iš Lietuvos traukiantis, B. Pakštas buvo vokiečių išvežtas į Vokietiją, o vėliau į Norvegiją prie geležinkelio darbų. Norvegijoje radęs daugiau jaunų lietuvių, suorganizavo mažą orkestrėlį, su Vinco Vaitkevičiaus pagalba padarė net ir birbynes. Po karo drauge su 15 lietuvių grįžo į V. Vokietiją, kur įsijungė į Tautinį ansamblį. Tame ansamblyje vėl buvo pradėtas organizuoti tautinių instrumentų orkestras: kanklės, lumzdeliai, rageliai (birbynės). Tačiau šio ansamblio dienos nebuvo ilgos.

Persikėlus į JAV, B. Pakštas su savo bendradarbiu V. Vaitkevičium įsijungė į čia atsikūrusį "Dainavos" ansamblį, gyvą bei kūrybingą ir dabarties dienose. Ir čia vėl buvo sudarytas tautinių instrumentų orkestras, kuriam daugumą instrumentų padarė V. Vaitkevičius. "Dainavos" ansamblio koncertus su tautinių instrumentų orkestru Chicagoje ir gastroles daugelis mūsų dar gerai prisimenam. Bet po kurio laiko tas orkestras "Dainavos" ansamblyje susilikvidavo, o 1952 m. B. Pakštas įsteigė Moksleivių tautinį ansamblį ir jam vadovavo.

ĮKVĖPĖ JAUNIMĄ

Moksleivių tautinis ansamblis iš vienos pusės, muziką pamilusios šeimos — iš kitos, įkvėpė ir jaunąjį atžalyną susidomėti tautine muzika. B. Pakštas savo vyresniąją dukterį Emiliją supažindino su kanklėmis ir ilgainiui ji sudarė savarankišką kanklių vienetą. Jaunesniąjį dukterį ir Ritą Dapkutę išmokė groti rageliu, į talką stojo pats B. Pakštas su V. Vaitkevičium ir to išdavoje egzistuoja naujas tautinių instrumentų vienetas: ragelių kvartetas ir kanklių orkestras. Į šį vienetą taip pat įsijungė ir L. Bichnevičius, senas B. Pakšto bendradarbis tautinės muzikos sirtyje. B. Pakšto žodžiais, orkestras jau yra tiek stiprus, kad gali atlikti ir sudėtingesnius bei sunkesnius lietuviškus kūrinius. Kanklėms ir rageliams specialius aranžamentus parašo muz. V. Jančys, muz. F. Strolia ir muz. B. Pakštas.

Rageliai, kuriuos dabar naudoja tautinių instrumentų orkestras, yra B. Pakšto išvystyti dar Vilniaus filharmonijoje, nors dabar ten yra įvestas vienas naujas vožtuvėlis, sumažinantis autentiškumą.

DABARTIS IR ATEITIS

Reprezentuodamas tikrą tautinę muziką, tautinių instrumentų orkestras ar jo paskiri nariai susilaukia dėmesio ir iš svetimtaučių. Pvz. Kanados tam tikros įstaigos paprašė, kad B. Pakštas įgrotų rageliu eilę liaudies dainų. Tos įgrotos dainos dabar yra saugojamos Kanados valstybiniame muziejuje. Kai neseniai Chicagos vidurmiestyje buvo atidaryti naujojo Kultūros centro rūmai, tautinių instrumentų orkestras su sol. V. Stankiene du kartu ten pasirodė. Taip pat atskiromis progomis pasirodė latviams ir estams. Kai B. Pakšto vadovaujamas tautinių instrumentų orkestras pasirodo "Lietuvių televizijos" pusvalandyje, mato tūkstančiai lietuvių.

Tautinių instrumentų orkestro nariai kas savaitę turi vieną ar daugiau repeticijų. B. Pakšto žodžiais, norim taip pasiruošti, kad visur ir visada kviečiami galėtumėm tinkamai atstovauti lietuvių etninei grupei. Pvz. visai neseniai B. Pakštas su dukra Rūta buvo specialiai nuvykę į Clevelandą ir "Čiurlionio" ansambliui, vadovaujamam muz. A. Mikulskio, padėjo su rageliais įgroti lietuviškas Mišias ruošiamai plokštelei.

Didžioji ateities svajonė išleisti tautinių instrumentų orkestro pirmąją plokštelę. Tam tikslui paramą žada moderni T. Šluto televizijos filmavimo studija, turinti gerą aparatūrą muzikai įrašyti. Visuomenės piniginė parama šiam uždaviniui įvykdyti būtų labai naudinga. Įvairių planų bei vilčių ateičiai yra nemaža. O mus stebina ir tai, kad B. Pakštas, jau peršokęs 70 m. amžiaus ribą, tebėra pilnas energijos, veiklus ir kūrybingas. Į savo rankas paėmęs ragelį 1941m. Vilniuje, su juo nesiskiria ir iki šių dienų. Negana to: abu su žmona Emilija išaugino dvi dukras, be galo pamilusias muziką ir ilgainiui tapusias tautinių instrumentų orkestro pagrindiniais ramsčiais. Tegu jų visų ateitis būna šviesi ir kūrybinga ir jų atliekamus tautinės muzikos garsus telydi lietuvių bei svetimtaučių susidomėjimas.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ

Visiems šios skilties skaitytojams linkiu linksmų Kalėdų švenčių ir daug visokeriopos laimės 1978 metais. Per ateinančias dvi savaites šios skilties "Draugo" puslapiuose nebus.

TRISDEŠIMT METŲ LIETUVIŲ VASAROS VIETA

PETRAS MATEKŪNAS

Netoli šios vietelės, tik į šiaurės rytų pusę, tarp didelių medžių stovi Šv. Pranciškaus statula. Jis groja smuiku. Jo klausosi vilkas, stirna ir kiškis. Visos statulos iškaltos iš balto marmuro. Prie jų yra įrengtas fontanas, apsuptas paparčiais. Jau iš tolo girdėti, kaip vandens lašai krisdami sukelia, nors ir nedideli, triukšmą. Praeidami vasarotojai ar vienuolyno lankytojai, norėdami, kad jų norai išsipildytų, šv. Pranciškui už gražų "grojimą" į fontaną įmeta varinių ar vieną kitą "sidabrinę" monetą, kurios vietomis apdengia dugną. Bet lankytojai yra šykštūs šv. Pranciškui, nes daugiausiai įmeta centus .Iš kur tas paprotys yra atėjęs, negalėčiau pasakyti. Greičiausiai, gal būt, iš Italijos. Prie šio fantano kairėje pusėje yra suoleliis, stovįs po dideliu medžiu, kuris, kaip ir jo kaimynai, pasižymi šakotumu.

Vasarotojų vietelė

Šivietelė vasarotojų yra labai mėgiama. Suoliukas beveik visuomet užimtas, nes maloni vietelė paskaityti knygą, laikraštį ar pakvėpuoti tyru pušų kvapu persisunkusiu oru.

Į rytų pusę nuo Kryžiaus kelių paminklo prie Kennebunk upės kranto ant kalnelio, tarp retai augančių pušų, stovi ant piedestalo bronzinė indėnės Katarinos Tetakwicha statula. Ji buvo pirmoji šio krašto krikščionė, nukankinta savo genčių už tai, kad ji tapo krikščione. Atvaizduota su indėnės drabužiais ir su paketlu žvilgsniu į dangų, laikydama rankoje kryžių ir rožinį. Prie paminklo įtvirtinta metalinė lentelė, kurioje aprašyta trumpa istorija apie jos nukankinimą. Vietelė rami, graži. Prie takelio, kuris eina link Kennebunkport Beach, vietomis yra pastatyti suoleliai.

Vasarotojų gausiai lankomas ir laivų prieplaukos namelis, priklausąs vienuolynui, pastatytas dar William A. Rogers.. Prieplauka yra toliausiai nuo vienuolyno rūmų. Į ją eina takelis pro Fatimos kampelį pietryčių link.

Laivų prieplaukos namelis yra apskritos formos, pastatytas ant nedidelės salelės, kuri potvynio metu užliejama. Apaugusi vandens žolėmis. Į laivų prieplaukos namelį, pasibaigus takeliui reikia eiti per medinį tiltelį apie šimtą pėdų ilgio. Namelis nemažas. Jo viduryje yra nemažas apskritas kambarys ir aplink jį supa po to paties stogu plati veranda. Šviesa į kambarį krenta iš verandos per didelius stiklinius langus (dabar langai išimti), vienas prie kito einą aplink kambarį. Įėjimas į kambarį yra iš pietų pusės. Laivų prieplauka yra pietinėje namelio pusėje, į kurią reikia eiti per trumpą tiltelį. Kad per potvynius namelio prieplaukos neapsemtų, jie pastatyti ant aukštų medinių stulpų. Vasaros metu prieš keletą metų šioje vietoje nuskendo inžinierius Šiušis, pianistės Julijos Rajauskaitės vyras, jie tuomet atostogavo pas pranciškonus.

Gaivinanti aplinka

Laivų prieplaukos namelyje, ypatingai karštomis vasaros dienomis, malonu pasėdėti, nes oras gaivinantis, malonus, o vaizdai aplinkui gražūs, iš trijų pusių supa miškelis, o iš ketvirtos — Kennebunk upė. Kitoje upės pusėje matyti viešbučiai, baltos spalvos švyturys, nurodąs laivams grįžtantiems iš jūros, kelią, žvejų laiveliai ir krantinės, kurie atsispindi vandenyje kaip veidrodyje. Kartais tą gražų vaizdą "suardo" žuvėdros, kurios norėdamos sugauti žuvelę, krenta, kaip akmuo, žemyn, palikdamos vandens paviršiuje žiedo pavidalo bangeles. Bet tos bangelės greitai išsiskaido ir pranyksta. Toje vietoje vėl tie patys vaizdai atgimsta paviršiuje.

Per parką eina vakarinių pakraščių meksfaltuotas kelias, kuris prie vienuolyno rūmų, padaręs didelį ratą apie Šv. Antano paminklą, vėl įeina į tą patį kelią. Prie to kelio, tik jo dešinėje pusėje, po dideliais medžiais stovi suoleliai, kur medžių pavėsyje galima pasilsėti ir pasigrožėti gamtos vaizdais, kurie supa iš visu pusių šią vietovę. Nakties metu kelias apšviestas elektra. Šiuo keliu per dieną pravažiuoja kelios dešimtys automobilių, kurių vairuotojai ir jų "keleiviai" atvažiuoja apžiūrėti vienuolyną, parką ir paminklus.

Gražus parkas

Parke auga įvairių rūšių medžių ir krūmų. Vyrauja lapuočiai. Jų tarpe yra labai aukštų, storų ir senų, kurie savo ilgomis šakomis apima didelį erdvės plotą. Tuose medžiuose ne tik šokinėja įvairūs paukščiai, kurie vienas kitą stengiasi prelenkti savo balseliais, bet taip pat nemažai šokinėja voveraičių, o žemėje — kiškeliai ir kiti gyvulėliai. Nuo jų, žinoma, neatsilieka ir žuvėdros. Jos irgi, ypač anksti rytą, kai pasirodo pirmieji saulės spinduliai, atskrenda į parką ir prikelia iš saldaus miego vasarotojus. Jų balsas toks stiprus ir skardus, kad girdimas net uždarytuose kambariuose. Bet vasarotojai ant jų nepyksta ir joms atleidžia, o kiti net patenkinti, nes anksčiau gali išklausyti mišių ar kur nors išvažiuoti.

Parkas iš vakarų pusės aptvertas akmenine tvora, kuri tęsiasi net ligi Kennbunkport Beach vietovės. Į vienuolyno ribas įvažiuoti yra treji vartai. Vartojamas vidurinis įvažiavimas. Mašinos pastatomos dviejose aikštelėse: prie šv. Antano gimnazijos ir netoli vienuolyno rūmų didelėje aikštėje, kurioje galima pastatyti daugiau automobilių.

Pranciškonų vienuolynas žiromas ne tik Maino, bet ir kitose valstybėse. Kas tik atvažiuoja į Maino valstybę netoli Kennebunkporto miestelio, vienuolyną stengiasi aplankyti ir pamatyti, kaip pranciškonai yra įsikūrę.

Didžiausias vienuolyno ribose judėjimas yra vasaros metu, ypač sekmadieniais, nes atvažiuoja daug amerikiečių į pamaldas, kurios laikomos didžioje koplyčioje nuo ankstyvo ryto iki dvyliktos valandos dienos. Jos laikomos lietuvių ir anglų kalbomis. Mišių išklausyti dažnai atvažiuoja ir Maino valstybės senatorius Muskie.

Daugiausia vienuolynas susilaukia lankytojų vasaros metu nuo liepos iki rugsėjo pabaigos. Vasaroti pas pranciškonus yra labai geros sąlygos: netoli Atlantas ir pragyvenimas ne toks brangus, kaip kitose vietose. Daugiausiai atostogautojų susilaukia iš Bostono, New Yorko ir kitų vietovių. Taip pat kiekvienais metais daromi įvairių organizacijų, kaip skautų, šaulių ar kitų, suvažiavimai ir per Darbo dieną kiekvienais metais atvyksta "maldininkų" ekskursija iš New Yorko miesto.

Maldininkai iš New Yorko

"Maldininkų" ekskursija visuomet sustoja dviem dienom vienuolyne. Juos apgyvendina, jei yra vietos, vienuolyno patalpose ar viešbučiuose, kaip Sea Sprai Motor Inn ar kitose. Maistą gauna vienuolyne. Už tą malonumą, įskaitant kelionę, nakvynę ir maistą, kaip 1977 m., vienam asmeniui tekainavo tik 58 doleriai. Tai, kaip sakoma, "pigiau grybų".

Už tuos pačius pinigus, kad netektų "maldininkams" nuobodžiauti, kun. Petras Baniūnas nuveža apžiūrėti įdomesnes vietas, esančias netoli vienuolyno, pav., vieneriais metais su vienuolyno autobusu nuvežė į Beddefort miestelyje esančias kapines, kuriose buvo palaidoti du pranciškonai kun. Modestas Stepanatis ir brolis Didakas Pauliukaitis. Kapinės, kai jas "maldininkai" lankė, buvo panaikintos. Mirusiųjų palaikai iš jų iškasti ir iškelti į kitas kapines, o paminklai nuimti. Vietoje paminklų, kurių palaikai dar liko neiškasti, į žemę buvo įdėti nedideli cementiniai blokeliai, į kuriuos buvo įrašyti mirusiųjų vardai ir pavardės ir kitos žymės. Kapinėse dar stovėjo akmeninė koplyčia kuri dar liudijo, kad šioje vietoje buvo kapinės. Bet ir jos laukė toks pat likimas, kaip ir paminklų, nes toje vietoje būsiąs statomas didelis pastatas mokyklai. Abu pranciškonai buvo iškasti ir palaidoti Šv. Jono kapinėse Middle Village, N. Y.

Taip pat "maldininkai" buvo nuvežti į Ogunguit Village prie Atlanto krantų, trisdešimt myliu nuo vienuolyno. Tai įdomi ir lankytina vieta, ypač tiems, kurie tokių akmenuotų Atlanto krantų dar nėra matę. Visai prie Atlanto toje vietoje prieiti negalima, nes visa krantinė išraižyta

(Nukelta į 5 psl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $31.00. Foreign countries $34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas neišsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$33.00	$19.00	$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kas. 8:30 — 4:00, šeštadieniais dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 1:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anks to susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. Pr 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

2858 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marçuette Medical Center

6132 So. Kedzie Avenue

Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro. Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

VAL.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

2907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofis PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA

2314 No. Western Avenue

1902 No. Western Avenue

Tel. atsakoma 12 valandų

489-4441 — 961-4005

Įstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7

Išskyrus trečiad. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 7-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue.

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2010

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9001

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITĖ

7051 So. Washtenaw — Tel. 778-6766

Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.

Didelis akinių rėmų pasirinkimas

Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30

Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p

Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 No. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS

Adresas 4255 W. 63rd Street

Ofiso telef. RE 5-4410

Rezidencijos telef. GR 6-0617

Ofiso val.: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 ligi 3:00 val. popiet

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir moterų ligos

Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.

Tel. PRospect 8-1223

Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6199

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — ir ankstu susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4350

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6324 So. Narragansett Avenue

Val. pirm., antr. ir penkt.: 2-7

Šeštadieniais pagal susitarimą

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS

GALVOS IR STUBURO LIGOS

2558 W. 63rd St.

Chicago, Ill. 60629

Tel. 476-3400

Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmad. nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Telef.: HEmlock 4-2423

1490 A. M.

7139 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

Advokatai

CHARLES P. KAL & ASSOCIATES

Of. tel. 776-5162; rez. 737-5047

2649 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.

Trečiadieniais uždaryta

Šeštad. atdara pusę dienos

Mes duodame įvairius teisinius patarimus.

MARQUETTE AUTO CLINIC

6555-59 So. California Ave. — Tel. 471-6233

" 476-8872

Užsienio ir Amerikos automobiliai.

Tune up ir vėsinimas (AIR CONDITIONING)

STABDŽIAI 6 mėnesių ar 6,000 mylių garantija už mūsų darbą (pataisymus). Atdara nuo 7 v. ryto iki 10 val. vakaro. Savininkas Norbertas Langys

Kur bus sprendžiamas

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KLAUSIMAS

Daugelis sovietologų, profesorių, mokslo žmonių, politikų, žurnalistų ir rusų disidentų teigia, kad Sovietų Sąjungos, kaip komunistinės valstybės, amžius nesąs ilgas. Vieni jų sako, kad Sovietų Sąjunga galinti subyrėti netrukus, kiti griuvimo terminą pratęsia dešimčiai — dvidešimčiai metų, retai kas pranašauja ilgesnį laiką.

Šiuo klausimu įdomių minčių yra pateikęs išeivijoje (dabar Londone) gyvenąs Sovietų gyvenimo žinovas prof. dr. Aleksandras Štromas, kauniškis, 46 metų amžiaus mokslininkas. Jo pareikštų minčių dauguma buvo mūsų (XII.12) aprašyta, komentuota šių metų VLIKo seime St. Petersburge, Fla., dr. Štromas buvo pagrindinis kalbėtojas. Reikia pagirti Vliko politikus, kurie, nors patys ir ne visada yra pakankamai įžvalgūs, surado pakankamai įžvalgų dalyko pranešėją — kalbėtoją.

Dr. Al. Štromas buvo tuo originalesnis už kitus mūsiškius politikus, kad jis Sovietų ir okupuotosios Lietuvos gyvenimą pažįsta iš pačių pagrindinių šaltinių, jis yra Lietuvą palikęs visiškai neseniai — tik prieš porą metų. Al. Štromas nėra dar nei "sudypėjęs", nei "suamerikonėjęs", juo labiau, kad jis ne Amerikoje, o Europoje gyvena, taigi šis pavojus jam bent tuo tarpu negresia. Pagaliau A. Štromas nėra rusofilas ar sovietofilas. Europoje jis nuoširdžiai įsijungė į antisovietinę veiklą, buvo daugelį kartų Sovietų propagandos įstaigų pultas. Taigi Štromo nuoširdumu galime pasitikėti.

*

Al. Štromas yra įsitikinęs, kad Sovietų Sąjunga tikrai žus ir tai gal netrukus, nes jos ramstis — idėjinis komunizmas ten esąs jau miręs. Komunizmą Sovietuose ištiksiąs lygiai toks pat likimas, koks ištiko fašizmą Italijoje. Fašistinė sistema ten reiškėsi ištisus 20 metų (1923-1943), o tačiau ji mirė staiga, ir tada jau niekas iš italų nebenorėjęs prisipažinti buvęs fašistu. Panašiai įvykę su diktatūriniais režimais Ispanijoje ir Portugalijoje. Ne kitaip būsią ir Sovietų Sąjungoje.

Sovietų sistemos griuvimas esąs labai aiškus. Taigi reikią jam ruoštis, kad galėtumėm naujus įvykius reikiamu būdu sutikti.

Mes, žinoma, norime greito bolševizmo žlugimo, tačiau nebuvome ir dabar nesame dėl to labai dideli optimistai. "Greitu Sovietų žuvimu" daug kas apsivylė, pradedant rusų emigrantais, kurie dar ilgai neišsipakavo savo daiktų, kad galėtų su senais lagaminais ir jų turiniu vėl į "išlaisvintą Rusiją" sugrįžti. Panašiai elgėmės ir mes, lietuviai pabėgėliai. Pagaliau Sovietų Sąjunga "griūna" ne nuo šiandien. Vis dėlto A. Štromo optimistiškuose teigimuose gali būti nemaža tiesos, juoba, kad jis griežtai neteigia, kad Sovietų Sąjunga "sugrius jau šiandien". Taigi ir mes išeiviai turime galimą griuvimą numatyti, žinodami, kad visos, net geriausios valdžios sistemos kada nors sugriūna ir kad visi, net geriausi vadai miršta.

Neatrodo, kad lietuvių tauta tėvynėje ir išeivijoje būtų tokiam griuvimui pasiruošusi. Tai dar nėra labai bloga. Blogiau, kad mes nesiruošiame ir vis dar laikomės senųjų "laisvinimo" pažiūrų.

Jei dabartinė lietuvių tautos kovos programa ir priemonės tautinį patriotizmą tėvynėje žadinti — kelti gal ir yra tinkamos, tai vis dėlto neturime žinių, kad okupuotoje Lietuvoje būtų vienas kovojančios tautos organas, kuris, ištikus reikalui, galėtų laisvės kovai vadovauti. Tačiau paskutiniai reiškiniai, ypač gausi pogrindžio spauda, tautinių apraiškų kai kurie prasiveržimai rodo, kad Lietuvoje yra pakankamai okupantams priešingų jėgų. Reikia manyti, kad, jeigu nėra, tai veikiai atsiras protingų vadovų. O kaip gi išeivijoje?

*

Emigracijoje mūsų gyvosios kovos jėgos rikiuojasi aplink Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo komitetą. Iš esmės niekas neneigia VLIKo primato, tik daug kas apgailestauja, kad jis yra partiniu būdu sukurtas, o politinės partijos, kurios sudaro VLIKą, šiandien beveik išimtinai yra "mirusios sielos". Taip sudarytas VLIKas neturi atraminio pagrindo nei okupuotoje Lietuvoje, nei išeivijoje, nes yra anemiškas. Visa eilė mūsų vadinamų "politinių partijų" neįstengia net savo atstovų į VLIKo seimą pasiųsti, o kai kurios jų, neturėdamos savo žmonių, tokius atstovus samdosi... Okupuotoje Lietuvoje tokių partijų net vardai nėra žinomi. Nėra bet kurių duomenų, kad šios partijos kada nors būsimoje nepriklausomoje Lietuvoje "atgimtų": tie žmonės, kurie iškovos Lietuvai laisvę, sugebės, jei reikės, susikurti ir gyvenamam momentui tinkamas politines grupes ir joms reikalingas programas patys pasirašys.

*

Peržiūrėta ir mūsų vedama Lietuvos laisvinimo — kovos taktika. Trys politiniai veiksniai, kurie tarp savęs ne visada sutardami veda kovą dėl Lietuvos laisvės, sutaria viename punkte: ir VLIKas ir JAV Liet. Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių taryba laikosi beveik išimtinai tiktai JAV-bių įsikibę.

Minėti veiksniai varžosi tarp savęs dėl pirmenybės prie įėjimų į JAV senatorių, kongresmanų kambarius. Mes matome Lietuvos "išvadavimą" tiktai kai kuriose mums palankiose šio krašto įstaigų rezoliucijose, mažai reikšmingų žmonių pareiškimuose, rinkiminėse kalbose. Kartais mes labai daug jėgų išleidžiame, melsdami lietuviams palankių mažų vietinių pareigūnų deklaracijų.

Tuo tarpu visiems aišku, kad nei Amerika, nei kuris kitas kraštas Lietuvos neišvaduos ir jai laisvės nesuteiks. Niekas iš amerikiečių dėl Lietuvos laisvės nekariaus. Istorija rodo, kad didieji kraštai niekada nekariavo dėl mažų kraštų laisvės.

Taigi ir mūsų laisvės veiksnių kovos taktika — laikytis įsikibus vien tiktai amerikiečių kažin ar yra tiksli.

Gyvenimo praktika rodo, kad Amerika niekada negriovė Sovietų Sąjungos. Atvirkščiai, ji ir jos turtuoliai (kompanijos) padėjo ir padeda Sovietams, teikdami įvairias mašinas, įrengimus, siųsdami net savo specialistus. Jeigu kada Sovietų Sąjunga pradės byrėti, tai tiktai ne todėl, kad Amerika ją ardytų: Sovietų Sąjunga byrės ne nuo Vakarų kraštų karinių ar kitokių smūgių, o tik dėl to, kad viduje supuvusi. Nėra bet kurių duomenų, kad vakariečiai savo veikla Sovietų griuvimą pagreitintų ir pavergtas tautas išlaisvintų. Greičiau bus priešingai — dažnai teikiamais kreditais vakarų kapitalistai padės komunistams pratęsti jų režimo egzistenciją.

Vadinasi, ir Lietuvos klausimas bus sprendžiamas ne Washingtone, o Europoje, ypač pačioje Lietuvoje. Jei tauta nebus fiziškai ir dvasiškai stipri, jei ten reikiamu metu nesusikurs reikiamos karinės pajėgos, Lietuva neišsilaisvins: ją valdys naujoji Rusija ar Lenkija, o kitos Vakarų didžiosios valstybės tokį Lietuvos įjungimą "palaimins", kaip 1917 — 1921m. "laimino" Lenkijos intervenciją ar kaip Amerika, kuri delsė Pabaltijos kraštų pripažinimą vien todėl, kad laukė carinės Rusijos atsikėlimo. Taigi ir mūsų išeivijos dabartinių laisvinimo pastangų visuma turi būti kreipiama ne tiek į šio krašto sostinę, kiek į pačią Lietuvą, bent jau į Europos kraštus, mūsų kaimynus. Reikiamą akciją reiktų vykdyti greitai, nes delsiant gali priartėti sprendimo laikas. **b.kv.**

Pietų Vietnamas — naujausias komunistų kalėjimas

Iš miestų pražuvo prekėmis perpildytos krautuvės ir besišypsantys veidai

BR. AUŠROTAS

Neseniai knygų lentynose pasirodė knyga vardu "Decent Interval". Ją parašė be savo buvusių viršininkų cenzūros ir pritarimo ir atidavė spaudai Frank Snepp, buvęs CIA karo analistas P. Vietname. Ši knyga iššaukė dabartinio CIA viršininko Stanfield Turner suprantamą pasipriešinimą. Jis kaltina buvusį šios organizacijos tarnautoją neklusnumu ir priesaikos sulaužymu, neperduodant knygos rankraštį CIA cenzūrai. Galimas dalykas, kad F. Snepp gali atsidurti teismo suole, tačiau jis tvirtina, kad neišdavęs jokių organizacijos paslapčių, nepaminėjęs nei vienos pavardės, nei kitų tarnybiškų paslapčių.

Kissingerio ryšiai

Tačiau joje yra daug karčios tiesos, liečiančios H. Kissingerį. Mat, autorius tvirtina, kad buvęs JAV užs. reikalų ministeris leidosi Sovietų mulkinamas ir vedžiojamas už nosies. Esą, bolševikai Kissingeriui melavę, kad būsianti sudaryta koalicinė vyriausybė, kai tuo tarpu šiauriečiai ruošėsi užimti visą P. Vietnamą. Tai visi gerai žinojo ir turėjo daug laiko pasiruošti tvarkingai evakuacijai. Tačiau nei Kissingeris, nei CIA Vietnamo viršininkas nesiruošė blogiausiam, tikėjo kažkokiu stebuklu. Jau 1975. IV. 8 buvo tiksliai žinoma (formaliai Saigonas buvo okupuotas 1975. IV. 30), iš iš neabejotinai patikimų šaltinių, kad "koalicinė vyriausybės sudarymas tebuvusi tik fikcija, kad pasėtų nesantaiką tarp pietų vietnamiečių ir amerikiečių". Tačiau H. Kissingeris tomis žiniomis tikėjęs. Kai Vietnamas žlugo, tada jis savo patikėtiems žurnalistams gyrėsi, koks jis yra buvęs gudrus ir apdairus.

Šios tikrai vertingos knygos autorius kaltina savo viršininkus, kad jie nepasirengė evakuacijai ir paliko mirčiai jų pačių ištikimiausius bendradarbius, kurių autorius priskaito daugiau kaip tūkstantį. "Aš mačiau veidus tų žmonių, kurie klydo mumis pasitikėdami, mano ištikimiausius bendradarbius, kai nuo JAV pasiuntinybės stogo Saigone, mane paskutinį momentą išskraidino marinų tarnybos helikopteriu", rašo autorius. ("Decent Interval", 580 psl. Random House).

Kitas autorius apie Vietnamą

Tačiau, nors knygos autorius bijojo pačio blogiausio, taip sakant "kraujo maudyklių", neperseniai nuvykęs į P. Vietnamą, žurnalistas B. J. Honey dienraščio "The London Daily Telegraph" bendradarbis, atspausdino straipsnį, kurio dalį minčių čia pateiksiu.

Dienraštyje rašoma, kad nors visi pietiečiai laukė įvykstančio "kruvino keršto", tačiau atsiskaitymas telietė tik žinomiausius ir svarbiausius amerikiečių bendradarbius. Daug karininkų, valdžios tarnautojų ir kitokių pareigūnų tebuvo suimti ir uždaryti "perauklėjimo stovyklose". Žinoma, gyvenimas tokiose stovyklose yra neįsivaizduojamai nežmoniškas ir daugelis suimtųjų, vietoje to, kad būtų miręs greita, prieš egzekutorių vamzdžius sušaudytųjų mirtimi, vistiek mirė nuo bado ir medicinškos priežiūros trūkumo. Tie, kurie dar tebėra gyvi, vegetuoja baisiose sąlygose.

Suimtiesiems be jokio teismo nebuvo nustatytas joks kalinimo terminas. Tiesa, kai kurie tokių suimtųjų jau yra paleisti, bet laikumi vadinamose "savanorių grupėse", kurios atlieka juodžiausius darbus. Už mažiausią nepaklusnumą gresia pavojus grįžti atgal į "perauklėjimo stovyklas". Žinoma, patys svarbieji komunizmo priešai, kurie išliko gyvi po pirmųjų egzekucijų, buvo pervežti į Vietnamo šiaurėje esančias kalinimo stovyklas netoliese Kinijos — Vietnamo sienos.

Mokslo ir žinių kontrolė

Visas mokymosi įstaigas kontroliuoja visagalinti partija. Buvę mokytojai turėjo užbaigti "specialius perauklėjimo kursus", kad ir toliau galėtų auklėti ir lavinti jaunimą. Taip pat ir universitetų studentai turėjo išklausyti partijos teorijų, kol jie buvo užskaityti tinkamais tęsti profesinį išsimokslinimą. Daugiausia reikšmės mokslo tęsimui turėjo studento socialinė padėtis, bet ne jo akademiški sugebėjimai.

Visos žinių tarnybos, kaip TV stotys, radijo siųstuvai ir laikraščiai buvo bematant bolševikų užgrobti. Suprantama, kad tuoj buvo sukurta valstybinė žinių tarnyba. Visos senosios knygos buvo sunaikintos ir daugelis pietų Vietnamo autorių buvo įtraukti į draudžiamųjų skaityti sąrašus. Iš Š. Vietnamo šimtai tonų komunistinės literatūros buvo permesta į pietus, pietiečiai stebėjosi, kaip laimėtojai pasigardžiuodami skaitė draudžiamąją literatūrą.

Miestai tuštėja

Šiaurės vietnamiečiai elgiasi su pietiečiais — miestiečiais panašiai kaip Kambodijos komunistai: miestų gyventojai yra išvaromi į negyvenamas vietoves, į vadinamas "naujas ekonomiškas zonas". Ištremtieji į šias zonas, atvykę į paskyrimo punktus, gauna šiokius tokius įrankius, šiek tiek medžio, tinkamo statybai, ir turi kurtis naują gyvenimą. Tikima, kad tokiose naujose "zonose" miršta apie 90 proc. ištremtųjų.

Korupcija klesti

Prieš karo pabaigą ligi 1975. IV. 30. kol pietūs buvo laisvi, ten klestėjo korupcija. Tačiau ši negerovė nė kiek nesumažėjo ir naujiesiems viešpačiams okupavus pietus. Teigiama, kad labirinte naujų komunistinių potvarkių ir instrukcijų labai jau patogu imti kyšius už bet kokius, kad ir mažiausius, nelegalius patarnavimus. Kyšininkauja nuo aukščiausio partijos pareigūno ligi eilinio sargybinio. Kiekvienas pilietis, noris išsilaikyti vandens paviršiuje, "turi kombinuoti". Teigiama, kad net galima "nusipirkti vizas išvykti į užsienius", atseit, legaliai pabėgti. Tačiau tokie laimingieji už patarnavimus turi mokėti "kieta valiuta ar auksu". Ir už kiekvieną prasižengimą, ar tai "juodoje biržoje" ar už "nelegalių" vaistų pardavimą (likusius iš amerikiečių), ar tai tęsiant prostitutės amatą, už viską tenka mokėti. Ir šiauriečiai komisarai yra kieti derybininkai.

Tuo tarpu vietnamiškasis rojus palaipsniui įgauna visų komunistinių kraštų niūrų, be šypsenos, bespalvį veidą.

JAV-bių ir Sovietų Sąjungos detentę stiprinant. Amerikos konsulas Leningrado Howar E. Daniel (viduryje), atvykęs į okupuotosios Lietuvos sostinę Vilnių. Jį atlydėjo amerikietis poetas William Mills. Kartu su jais yra Sovietinės Lietuvos "užsienio reikalų ministerijos" valdininkas A. Juodokas.

KAD LITUANISTINĖ MOKYKLA STIPRĖTŲ

Gera valia ir tautinė ištikimybė

M. STONYS

Sielojamės ir susirūpinę svarstome lituanistinių mokyklų tuštėjimą ir nepajėgumą lietuvių vaikus išmokyti lietuvių kalbos. Priežasčių ir kaltininkų randame daug, tik vis nerandame tinkamų priemonių tas priežastis pašalinti ir tuos kaltininkus išteisinti arba nubausti. Neturime įstatymų, kuriais galėtume remtis ir kuriuos galėtume pavartoti lituanistinės mokyklos negalėms taisyti. Lituanistinė mokykla lietuvių vaikams yra privaloma ir būtina, bet tas privalomumas paremtas lietuviška ambicija ir tautinės ištikimybės gera valia.

Lietuviškoji ambicija

Turime prisipažinti, kad mūsų lietuviškoji ambicija yra menka ir toliau nesiekianti. Be rūpesčio pasakoma, kad tragedijos nebus, jei vaikas lituanistinės mokyklos nelankys ir lietuvių kalbos neišmoks. Juk jis gyvens Amerikoje ir tarp amerikiečių.

Tokie pasakymai rodo tėvų lietuviškos ambicijos stoką arba nutolimą nuo lietuviškumo iki abejingumo ribos. Kai imame abejoti savo lietuviškų vertybių tikrąja kaina, turi nukentėti mūsų vaikai, kurie šeimoje neturi sprendžiamo balso. Jų lietuviškumo reikalą ir norą nusprendžia gana subjektyviai patys tėvai, dažnai nė nepagalvodami, kad skriaudžia ne tik savo tautą, bet ir vaikus. Tai daroma arba dėl lietuviškos ambicijos menkumo, arba dėl nepatogumų: nenorima šeštadieniais vaiko vežioti į toli esančią lituanistinę mokyklą, nenorima nutraukti nuo savo poilsio valandos laiko vaikui padėti namų darbą atlikti, o gal gailima dolerių mokslapinigiams ir lietuviškiems vadovėliams, laikraščiams ir knygoms. Dažnai tam abejingumui susidaryti yra asmeninė neapykanta lietuviui kaimynui, jo vaikams, lankantiems lituanistinę mokyklą, mokyklos vedėjui ar mokytojui, kuris esąs ne jo pažiūrų, ne jo mokslo. Dėl tų menkų smulkmenų tėvai, lyg norėdami kam atkeršyti, apsimeta abejingais, be ambicijos ir nutaria neleisti savo vaikų į lituanistinę mokyklą. Yra atsisikimų, kada ir turtas yra kliūtis leisti vaikus į šeštadieninę mokyklą. Kaip žinome, mokytojai dažnai nėra turtingi, todėl turtingo tėvo ambicija neleidžia bendrauti su "žemesniu". Tai nėra naujiena: Lietuvoje bajorų ar nusigyvenusių dvarininkų vaikai irgi nelankydavo lietuvių pradinės mokyklos.

Gera valia

Gera valia — brangi žmogaus asmeninė vertybė. Ja remiasi tikėjimas, meilė ir visi geri darbai. Ta gera valia remiama ir mūsų tautinė ištikimybė, nes išeivijoje nebeturime nei valstybės įstatymų, nei valdžios potvarkių, kurie lieptų ar įsakytų rūpintis savo tautybės ir tautiškumo išlaikymu. Gera valia remiama ir išlaikoma lietuviškoji spauda, lietuviška parapija, lietuvių organizacijos ir lituanistinės mokyklos. Ta gera valia vadovaujasi ir tėvai, leisdami vaikus į lituanistinę mokyklą. Jei tautinės ištikimybės permažai Amerikoje augusių ir gyvenančių lietuvių sąmonėje, dažniausiai mažai ir geros valios suprasti, rūpintis ir išlaikyti lituanistines mokyklas. Amerikoje augę ir lankę amerikiečių mokyklas lietuviai įsigyja pragmatizmą ir remiasi: eina ten, iš kur tikisi praktiškos naudos. Vaikus leidžia į tas mokyklas, kurios vaikui tikrai reikalingos ir naudingos. Iš čia ir lituanistinių mokyklų mokinių skaičiaus nuolatinis mažėjimas, kurio sustabdyti negali nei tėvų komitetai, nei aplinkraščiai.

Lietuvybės išlaikymas remiamas tautine ištikimybe. Kai išeivijoje blėsta tautinė ištikimybė, menkėja ir lėtėja visi lietuvybės išlaikymo veiksniai ir darbai: mažiau leidžiama ir skaitoma knygų, laikraščių, mažiau išmokstama lietuvių kalbos namie ir mokykloje, mažiau įsirašoma į lietuviškas parapijas, organizacijas, kursus, stovyklas, bet labiau įsijungiama ir skęstama ameri-

(Nukelta į 5 psl.).

TARP GYVENIMO IR MIRTIES

ZENONAS STABAKALNIS

62

Ta graži šilkinės stulos juosta, per vieną petį užmesta ir antroje pusėje prie šono susegta, teikė jam lyg ir kariško iškilmingumo — atrodė, kad prie vieno šono turėjo būti jam kardas. Dideliu rankos mostu ramiai persižegnojo ir pakeltu balsu garsiai paskelbė, kad skaitys Dievo Kūno šventei dalį Evangelijos, parašytos švento Jono: 'Anuo metu kalbėjo Jėzus žydų minioms: mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir jame. Kaip mane siuntė gyvasis Tėvas ir aš esu gyvas per Tėvą, taip ir tas, kuris mane valgo, bus gyvas per mane. Tai yra duona, kuri nužengė iš dangaus. Su ja bus ne kaip su mana, kurios jūsų tėvai valgė ir mirė. Kas šitą duoną valgo, bus gyvas per amžius".

— Tai yra žodžiai paties Dievo pasakyti ir jo apaštalo Jono užrašyti, — pasakė aukštai ant abiejų delnų pakėlęs Evangelijų knygą.

Ramiai apžvelgė visą bažnyčią, lyg tyliai visiems pasirodydamas, ir vėl dideliu kryžiumi persižegnojo, garsiai užakcentuodamas:

Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios.

Daug kartų mąstyta jo naujoji padėtis vėl ryškiai nušvito sąmonėje, kad jis išeina kalbėti Dievo Trejybės vardu, aiškinti toliau ir plėtoti Dievo paskelbtą valią. Tik tas jam atėmė drąsą, o šiaip žmonėms jis jau yra pripratęs kalbėti drąsiai. Jo pėdomis eidamas, jis turi sekti Kristaus pavyzdžiu ir kalbėti drąsiai, pasakydamas aiškiai pagrindines mintis pačioje pradžioje, kol žmonių dėmesys dar yra didžiausias. Dėlto jis garsiai pradėjo aiškinti:

— Daug kartų Kristus yra mokęs palyginimais, bandydamas geriau prieiti prie žmogiško supratimo ir būti žmonių priimtas. Šią tiesą Kristus pasakė tiesiai ir labai aiškiai, sukeldamas didelį žmonių nustebimą. Gal būt, apie tai ir negalima kalbėti palyginimais, nes nieko panašaus dar pasaulyje nėra buvę. Tai yra labiausiai nuostabus dalykas, ką Dievas žmogui yra davęs — pats save, kad būtų glaudžioje vienybėje su žmogumi. Šį dalyką Kristus skelbė pakartodamas, vis aiškiau pasakydamas: "Aš esu gyvoji duona, kuris iš dangaus nužengiau". "Duona, kurios aš duosiu, yra mano kūnas dėl pasaulio gyvybės". "Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš prikelsiu jį paskutinę dieną". Paskutinės vakarienės metu prieš mirtį Kristus galutinai parodė, kokiu pavidalu jo kūnas yra paliekamas tam tikslui, kai, palaiminęs duoną, davė kiekvienam ir sakė, kad tai yra jo kūnas, ir liepė tą pat daryti apaštalams vėliau.

Toliau jis aiškino, kad Kristus yra ypatingu būdu Šventoje Komunijoje, ir jau apaštalų laiškuose matome priminimus, kad konsekruotą Eucharistiją reikia priimti vertai.

— Deja, žmonės, kaip ir vaikai, yra linkę užsimiršti net ir prie labiausiai nuostabių ir šventų dalykų — Dievas patiria daugiau visokios nepagarbos, pasilikęs žmogaus artumoje. Bent šioje šventėje nuoširdžiau pareiškime Dievui savo didelę pagarbą, dėkingumą ir meilę už įsteigimą to nuolatinio ryšio ir dalies Dievuje per švenčiausiąjį Sakramentą, — pakiliai užbaigė diakonas Karuža.

Per visą vasarą Karužos veikla parapijoje buvo labai jaučiama.. Rudeniop klebonas jo prašė, kad jis vadovautų jų parapijos maldininkų kelionei į Šiluvą. Jis su džiaugsmu tas pareigas prisiėmė ir su dideliu būriu išėjo pėsti atgailos dvasioje į didžiuosius Šilu os atlaidus.

Gamta jau rudenėjo, tačiau pasitaikė tokios dar gražios dienos, lyg jos būtų buvusios vasaros kažkur užmestos. Žmonių sodybos pleškėjo nuostabiu jurginų žydėjimu ir kvepėjo sodais. Jam kilo mintis užsukti su visu būriu į motulės tėviškę, kuri taip netoli iš kelio.

Jis žino, kad laiko greitas bėgimas ir ten atnešė didelius pasikeitimus. Ten gyvena jau kelios šeimos, ir jo giminystė yra labiau nutolusi. Jis ir toliau yra likęs nelabai jautrus visoms taktiškumo plonybėms: jis negali praeiti pro tas vietas — na, tai kas, kad jų bulviakasis bus sutrukdytas ir jie išgąsdinti tokios daugybės "ubagų". Jis tik pasakė savo būriui:

— Eikime ten pakeliui pailsėti. Ten matyti dideli sodai — gal obuolių gausime.

Kai jie pasuko iš vieškelio jų sodybos keleliu, tuojau pastebėjo tos sodybos žmonių didelį sujudimą: visi skubėjo į namus, lyg į kokią tvirtovę, pastebėjus priešo būriams artėjant. Tačiau, kai jie sugužėjo į sodybos kiemą, namiškiai visi išėjo jų sutikti. Nors ir džiaugėsi tuo apsilankymu, bet buvo matyti juose ir didelis netikėtumo sumišimas.

Tuojau jie visus svečius pakvietė į sodą ir prašė vaišintis vaisiais, kiek kas tik nori, ir neštis sodo vaisių, kiek kas tik pajėgia. Kunigėlį netrukus nusivedė į seklyčią greitam užkandžiukui.

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

PUIKI TAMOŠAITIENĖS PARODA

Gruodžio 4 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko mūsų talentingosios dailininkės Anastazijos Tamošaitienės dailės darbų paroda, kurią trumpu žodžiu atidarė Jūra Viesulienė, Phila. ateitininkų sendraugių sr. valdybos kultūriniams reikalams vicepirmininkė. Mažytė Rimutė Pliuškonytė viešniai įteikė puokštę gražių gėlių.

Menininkės Tamošaitienės kūrybą turėjo apibūdinti dail. R. Viesulas, Tempel universiteto profesorius. Deja, jo žodžio neišgirdome, nes turėjo skubėti į dail. Telesforo Valiaus laidotuves. A. Tamošaitienę parodos lankytojams pristatė dr. Vincas Maciūnas. Prieš pradėdamas kalbėti, tylos minute paprašė pagerbti vieną mūsų žymiausių dailininkų —Telesforą Valių. Maciūnas pradžioje apžvelgė mūsų tautodailės raidą 20 šimtmečio pradžioje. Vėliau apibūdino, kokį įnašą Tamošaitienė yra davusi mūsų liaudies menui. Baigdamas suteikė informaciniu žinių apie Tamošaičių spaudai ruošiamą knygą, pavadintą "Lithuanian National Costume". Kalbėtojas pažymėjo, kad tekstas. su kuriuo jis yra susipažinęs, jau parašytas ir tvarkomos iliustracijos. Knyga, kuri turėsianti per 400 puslapių ir pasirodys sekančiais metais, būsianti labai vertinga. Ji kainuos 25 dol. Mecenatais bus tie, kurie sumokės 100 dol. Po parodos keli knygą užsisakė.

Po to A. Tamošaitienė pastebėjo, kad skaidrės, kurias ji prapradėsianti rodyti, bus įvadas į audimo kursus, įvykstančius sekančią savaitę Philadelphijoj. Pradžioje ekrane išvydome nedidelius, 5 šimtmetyje koptų Egipte gamintus kilimėlius, archeologų vėliau atrastus su palaidotais žmonėmis. Dabar jie randasi įvairiuose muziejuose, bet daugiausia yra sukaupta Leningrade. Vėliau rodė įvairiose Europos vietose vienuolynuose austus didelio formato gobelenus. Vėlesniais laikais pradėta austi dideli kilimai Švedijoj bei Prancūzijoj. Pabaigoje matėme Rytprūsiuose, Didžioje Lietuvoje ir dail. Tamošaitienės austus įvairaus dydžio kilimus — gobelenus. 120 gražių spalvotų skaidrių padarė gražų įspūdį žiūrovams, o ypatingai moterims.

Antroje dalyje taip pat skaidrėse stebėjome moterų ir vyrų tautinius kostiumus bei juostas. Moterų tautiniai rūbai buvo suskirstyti į senovinius bei vėlesniais laikais austus. Pro žiūrovo akis prabėgo žemaičių, zanavykų, kapsų dzūkų, Mažosios Lietuvos ir Vilniaus krašto tautiniai drabužiai, kuriais buvo papuoštos jaunos mergaitės arba aprengti manekenai. Dailininkė plačiai aiškino audimo techniką ir kuo vieno rajono kostiumai skyrėsi nuo kito. Daugumą sudarė Tamošaitienės austi drabužiai. Toliau sekė jos mokinių darbai. Skaidrėse margaspalviai tautiniai kostiumai buvo nuostabiai gražūs, išsamūs Tamošaitienės komentarai juos padarė dar įdomesniais. Matėme vieną juostą iš Mažosios Lietuvos 150 m. senumo. 120 skaidrių, atrodo, prabėgo per visai trumpą laiką.

F. Andriūnas, JAV LB vicepirmininkas finansiniams reikalams, jautriu žodžiu pasveikino dailininkę, lietuvių liaudies meno tyrinėtoją, padėkojo už jos didelį darbą tautodailės srityje ir LB vardu įteikė minėtos knygos išleidimui auką. Sustojusi publika menininkei sugiedojo Ilgiausių metų.

Toliau tęsėsi parodos apžiūrėjimas. Dail. Tamošaitienė buvo išstačiusi 33 eksponatus: 8 aliejinius paveikslus, 17 kilimų, 5 tautinius drabužius ir 3 juostas. Skulpt. P. Vaškio, parodos dalyvio nuomone, A. Tamošaitienės kūryba yra aukštos meninės vertės. Jos abstrakcinėje tapyboje ryškus šiltų ir šaltų spalvų žaidimas, ieškoma balanso ir kaikuriuose Tamošaitienės audiniuose, nes ji savo tapybą, kaip projektus, paskutiniu laiku dažnai panaudoja kilimų audimui. Keliuose kilimuose atsispindi mūsų liaudies pasakos. Tokie yra Gintaro rūmai, Jūratė ir Kastytis, Žilvino pasaka, Pilies praeitis, Eglės pasaka ir kt. Juose panaudoti įvairūs liaudies motyvai. Šie realistiniai kūriniai ypač atkreipė eilinių žiūrovų dėmesį.

Švelnių spalvų moterų tautiniai rūbai reprezentavo vilnietę, kapsę, zanavykę, mažlietuvę ir žemaitę. Gražios juostos, viena nuo kitos skyrėsi audimo technika: kaišytinės, rinktinės, vytinės ir t. t.

Paroda susidomėjimas buvo didelis. Tarp vietinių matėsi atvykusių iš N. Yorko, Baltimorės bei tolimesnių New Jersey vietovių. Salė buvo perpildyta lankytojais. Svečius rengėjai — Philadelphijos ateitininkai — vaišino užkandžiais ir kava.

B. Vaškaitis

AUDIMO KURSŲ PABAIGTUVĖS

Gruodžio pradžioje dail. Anastazija Tamošaitienė, asistuojama Kristinos Pikūnaitės, Philadelphijoj pravedė kilimų ir tautinių juostų audimo kursus, kuriuos lankė 25 asmenys —24 moterys ir 1 vyras. Norėdamos pasidžiaugti gražiais darbo vaisiais, kursantės O. ir K. Pliuškonių rezidencijoje suruošė kursų pabaigtuves. Genovaitė Maciūnienė, ateitininkų sendraugių sk. valdybos pirmininkė, kursų organizatorė, pasidžiaugė, kad kursų metu, dėka didelio menininkės A. Tamošaitienės pasišventimo ir sugebėjimo perduoti žinias, kursantės, nors ir per trumpą laiką, išmoko labai daug. Visų vardu kursų vedėjai nuoširdžiai padėkojo.

Dail. Romas Viesulas savo kalboje pažymėjo, jog jei ne Tamošaičiai, tai galimas dalykas, kad mes šiandien tautinius šokius šoktume su Sears drabužiais. Neturėtų jų ir tėvynėje esąs jaunimas. Tamošaičiai rinko tautodailę, ją grupavo, studijavo ir atkūrė naujoviškus tautinius rūbus.

Po to K. Pikūnaitė kursantėms įteikė Lietuvių tautodailės instituto pažymėjimus, pasirašytus kursų vedėjos ir asistentės. Dail. Tamošaitienė savo žodyje apgailestavo, kad būta mažai laiko ir viską reikėjo atlikti paskubomis. Kvietė visas kursantes įstoti narėmis į Lietuvių Tautodailės institutą.

Jūra Viesulienė, pagelbstint Rimutei Pliuškonytei, kursančių vardu įteikė dovanėles A. Tamošaitienei ir K. Pikūnaitei, daug sielos įdėjusioms kursų metu, Onai Šeštokienei, nuoširdžiai kursantes globojusiai, Onai Pliuškonienei, suteikusiai patalpas ir Genovaitei Maciūnienei, vykusiai suorganizavusiai kursus. Reikšdamos gilią padėką dail. Anastazijai Tamošaitienei, kursantės spontaniškai sugiedojo Ilgiausių metų.

Po to vyko kursančių suneštiniais skanėstais pasivaišinimas bei pasidalinimas įspūdžiais. Kursantės kursais labai patenkintos, yra užsimojusios Philadelphijoje įsteigti Lietuvių tautodailės instituto skyrių, o vėliau suruošti savo darbų parodą.

LIETUVIŲ NAMŲ REIKALAI

Gruodžio 11 d. Šv. Andriejaus parapijos klebonijoj įvyko pasitarimas kuriame buvo aptarti Lietuvių namų reikalai. Vincas Šalčiūnas, namų prezidentas, pasidžiaugė, kad su didele kolonijos gyventojų pinigine parama bei nuoširdžia talka darbais namų restauravimas yra gerokai pasistūmėjęs. Tačiau, norint juos pilnai modernizuoti, padaryti patraukliais ir amerikiečių publikai, skubos keliu reikia atlikti dar nemažai darbų. Namų remonto fondas, pasak prezidento, yra ištuštėjęs. Daromi žygiai salės išnuomoti bingo, pokilių, parengimų ir kitokiems reikalams. Vedamos derybos apatinės salės išnuomavimui ilgesniam laikui Aqua String Band. Balandžio 1 d. ruošiamas plačios apimties piniginio vajaus užbaigimas.

Sėkmingesniam lėšų sutelkimui nutarta asmeniškai aplankyti verslininkus, kuriems buvo išsiuntinėti laiškai akcijų pirkimo reikalu. Ir toliau daryti žygius pinigų gavimui iš miesto valdžios ir Lietuvių fondo. Ateinančiais metais suruošti plataus masto pagerbimą C. S. Cheledinui, ilgamečiui taupymo-skolinimo banko prezidentui, dideliam lietuviškų užmojų finansuotojui.

Minėtų planų sklandesniam realizavimui, nutarta perorganizuoti dabartinį vajaus komitetą; jo pirmininke numatyta kviesti įvairiuose lietuviškuose reikaluose nuoširdžiai talkinančią, lėšų telkime jau gražiai užsirekomendavusią, Birutę Valašinienę (Wallash). Manoma, kad ir tie, kurie iki šiol nuoširdžiai sielojasi Liet. namų reikalais ir ateityje įvairiais būdais prisidės, kad šis pastatas galimai greičiau būtų pilnai sutvarkytas, atsistotų ant tvirtų finansinių pamatų ir taptų mūsų kolonijos pasididžiavimu.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Sparčiais šuoliais artėja Nauji metai. Veik visų yra didelis noras juos sutikti savųjų tarpe. Kaip ir anksčiau, taip ir šiais metais Naujų metų sutikimą organizuoja Lietuvių namų vadovybė. Rengėjai daro viską, kad sutikimas įvyktų galimai pakilesnėje nuotaikoje. Norintieji sutikime dalyvauti bilietus, kuriuos platina valdybos nariai, privalo įsigyti iš anksto. Studentui bilietas kainuoja 12 dol., o visiems kitiems — 17,50 dol. Į šią kainą įeina 2 kokteiliai, šilta vakarienė, stalui (10 žmonių) bonka šampano, kepuraitės ir kiti Naujų metų priedai. Gros 4 žmonių orkestras.

Pradžia 8 val., vakarienė 9, o šokiai, kurie tęsis iki 2 val. ryto, 10 val. Rengėjai visus maloniai kviečia atsilankyti.

B. Vaškaitis

KŪČIŲ PLOTKELĖ

Kaip šienas su guldomu ant jo kryželiu yra pirmieji kalėdiniai simboliai, taip paplotėlis — antrinis, bet gal būt labiau esminis Kūčių puotai. Paplotėlis jau yra maistas, nepaprastas maistas, paruoštas iš kvietinių miltų, kaip ir ostijos. Jis ir kepamas tuo pačiu būdu. Iš tikrųjų, pirma kepamas paplotėlis, o tik iš jo daromos ostijos. Kai ostijos dedamos ant altoriaus, tai paplotėlis ant šeimos stalo: dedamas ant lėkštės ar servetėlės, kaip ostija ant patenos ar korporalo.

Paplotėlis yra mišių aukos arba paskutinės vakarienės simbolis. Jis nėra tiktai "pyragas", kuris primintų gimtuvių valgomąsias dovanas arba gimtadienio tortus, nors kai kuriose Lietuvos vietose ir buvo vadinamas "Bernelio pyragu". Paplotėlis yra simbolis gyvosios duonos, tapusios kūnu.

Kūčių paplotėlis seniau buvo vienas visai šeimai ir jis buvo padedamas prie tėvo, kuris po maldų paimdavo jį į rankas, kreipdavosi į motiną, prašydavo laužti ir tardavo: — Linkiu, kad Dievas duotų sulaukti kitų šventų Kalėdų, kad duotų laimės ir sveikatos per visus metus ligi kitų brangių švenčių.

Pastaruoju laiku paplotėlis padedamas kiekvienam šeimos nariui. Tik tėvas pradeda jo laužymą pirmasis, o po jo savus paplotėlius laužia bei dalinasi kiti šeimos nariai.

("Kūčios", kun. St. Yla).

PADĖKA

Piktadariui mane užpuolus, apiplėšus ir sulaužius koją, teko atsigulti ligoninėn ir ten išbūti 5 savaites. Būdama ligoninėj patyriau daug nuoširdumo iš savo draugų ir pažįstamų. Negalėdama asmeniškai kiekvienam padėkoti, tariu nuoširdų ačiū visiems mane lankiusiems, atnešusiems dovanas, gėles, prisiminusiems mane laiškais ir telefonais. Tikėkite manimi, kad jūsų visų nuoširdumas palengvino mano skausmus ir sutrumpino ilgas dienas ligoninėje. Žinau, kad dar ilgai teks gydytis namuose ir niekur negalėsiu išeiti, todėl sveikinu visus draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais.

Antanina Bakaitienė

RADIO PROGRAMA

★

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

ALEX AUTO REPAIR

COMPLETE BODY - FENDER WORK,
TAIPGI IR DAŽYMAS

Turime patyrimo [illegible] ir Amerikos automobiliuose.

5757 S. Kedzie, Chicago, Ill. 60629, Tel. 436-3600

Savininkas ALEX KUNISKIS

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Lietuvos Kariuomenę ir kitus lietuviškus kūrinius, tai Nr. 25 ir 28. Viso 24 kūriniai, kurios primins Lietuvą, būtent:

Karo Mokyklos choras: KUR LYGUS LAUKAI
MARŠ MARŠ KAREIVĖLIAI
GELEŽINIO VILKO MARŠAS
SUTEMS TAMSI NAKTUŽĖLĖ

J. Petrauskas ir V. Dineika: VAIDYLOS MALDA
SENAS KANKLININKAS

Karo Muziejuje — Vėliavos nuleidimas I-II dalis

Stepo Graužinio ir Antano Dvariono įvairūs įdainavimai,

visus suminėti reikėtų daug vietos. Šių abiejų albumų tik $12.50 su persiuntimu.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir Paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 S. Washtenaw Ave. 927-3559

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: 925-2737 — 254-3320

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir sudedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alyvinius ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — Tel. 447-8806

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. — 376-1882 arba 376-5996

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TEL. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

PUSMEČIUI
$94.00 Chicagoje
$71.00
Cicero
(10/20/5/UM)
Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
J. BACEVIČIUS — 778-2233
6455 So. Kedzie Avenue

PLUMBING
Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vak.
SERAPINAS — 778-0208

PLATINKITE "DRAUGĄ".

REAL ESTATE

TIK SAVŲJŲ TARPE

4 vienetų mūras ir garažas. Marquette Pke. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už 38,8000.

Palikimas. 5 kamb. 18 metų mūras ir garažas. Centr. oro šildymas ir vėsinimas. Įrengtas beismentas ir kiti priedai. Tuoj galima užimti. Gražioje gatvėje. Marquette Pke. $29,900.

Mūras. 2-jų aukštų, 6 kambarių. 2 auto mūro garažas. Gabių rankų gali būti atnaujintas. Marquette Pke. Kaina $25,000.

Didelis mūro bungalow ant plataus sklypo. Gazu šildymas. Marquette Pke. $25,750.00.

10 butų ,tvarkingas mūro namas apie $22,000 metinių pajamų, naujas stogas, gazu šildymas ir elektra. Marquette Pke. Piniginigam pirkėjui kaina — tai atradimas.

Dviejų butų, geltonų plytų, 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas. Įrengtas, beveik trečios butas, gražiam beismonte, daug kitų priedų. Greit galima užimti — vertas $60,000.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Pke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Mūro bungalow. 6 kamb. (3 mieg.), 30 p. sklypas. Naujas šidlymas. Palikimas. Tuojau galima užimti, 65-ta ir Artesian

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARKE
5 kamb. mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. $19,750. Arti 71-os ir Campbell.
Mūrinis — taverna ir 2 butai. Gazu šildymas. Žemiau $40,000. Arti 71-os ir California.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

M. L. S.
MARQUETTE PARKE IR PIETVAKARIUOSE
Turime namų nuotraukas
Budraitis Realty Co.
DRAUDIMAI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ
BUTŲ NUOMAVIMAS
Parinksime nuomininkus.
4243 W. 63rd St., tel. 767-0600

ĮSIGYKITE DABAR

ANDRIUS NORIMAS
"SANTAKA"
15-ka novelių. Iš jų trys buvo premijuotos. Gražiai išleista. 304 psl., 1977 m. Viršelis dail. Giedros Tričiokaitės. Kaina su persiuntimu $6.30. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Aidas tarp dangoraižių
O. NENDRĖ
Tremtinių, ką tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai šiame svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvės našlės lūpomis kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų. knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "DRAUGE". Kaina — $5.00. Tai graži dovana švenčių proga.

Illinois State gyventojai turi prie kainos pridėti 5% taksų.

VYRAI IR MOTERYS

SALES MEN OR WOMEN
Members of the Multiple listing service. For further information call:
JOHN Tel. — 562-4300
DWAYNE REALTY

BAKER
EXPERIENCED
Top pay in Libertyville
Phone — 362-2355

DOMESTIC HELP
(2 NEEDED)
1. Immediate opening for a person to handle household mechanical duties, serving and lawn care.
2. Immediate opening for an experienced cook and baker. Able to cook and serve for dinner parties and handle household upkeep.
WE WILL CONSIDER
Husband and Wife team as live-ins.
EXCELLENT SALARY
Please Call: 757-5900
Equal Opportunity Employer M./F.

HELP WANTED - VYRAI

SET UP MAN
Experienced in multiple drilling & tapping. Must be able to grind drills and inspect work. Northwest side location.
PHONE — 525-7825

, FOREIGN CARS MECHANIC ,
We need a mechanic for foreign cars. Good wages, insur. and other fringe benefits. Paid vacation.
FOREIGN CAR CENTER
631 W. Colfax, Palatine, Ill. 60067
Call Ed Jordan 358-0892; 359-1520

MAINTENANCE
For plating shop. Electrical arc welding and plumbing. Good opportunity with growing company.
SECURITY PLATING
2645 W. Fulton — 722-2700

Janitor Wanted
Elderly gentleman preferred.
FREE APARTMENT
Phone evenings 6 p.m. - 9 p.m.
Phone — 452 6908

HELP WANTED — MOTERYS

A CAREER IN SALES FOR WOMEN
Become beauty consultant wit Luzier Coscetics. No exper needed. Training provided. Full or part time.
PHONE — 642-4868

PARDAVIMUI

Daug sutaupysite perkant
AVIES KAILINIUS
VYRAMS — MOTERIMS
Gatavi arba siuvami pagal užsakymą.
ROB-EL'S
4412 W. 59 St.
Tel. — 735-5667

DĖMESIO!

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizinieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panšiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimo.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

LIETUVIŲ VASAROS VIETA

(Atkelta iš 2 pusl.)

nedideliais fiordais ir viena ant kitos suverstos uolos, kurios vietomis supleišėjusios ir atrodo, kaip piramidės ar sudaro kitas formas. Visose uolose yra pilko granito. Arčiau prie Atlanto visos uolos, kurias nuolat skalauja ar aptaško bangos, yra tamsesnės, o prie tako, kuris vadinamas Marginal Way, nuo kurio lankytojams tenka žiūrėti, šviesenės spalvos. Marginal Way yra apie vienos mylios ilgio. Prie tako ant uolų yra pastatyti cementiniai suolai. Vaizdai nepaprastai gražūs. Prie krantinės stovi baltai nudažytas nedidelis švyturys. Žuvėdros, kaip atrodo, uolų nemėgsta, nes virš jų teskraidė tik viena kita.

Mažas miestelis

Prie vienuolyno šiaurės rytų pusėje yra Kennebunkport miestelis. Miestelis nedidelis. Pastatytas abiejose Kennebunk upės pusėse. Jame yra kelios krautuvės, bažnyčia, paštas, mokykla, keli viešbučiai, auto garažai, kinas ir kitos įmonėlės bei įstaigos. Gatvės siauros, ypatingai praėjus tiltą, kur koncentruojasi visa prekyba, o mašinų judėjimas didelis, nes toje vietoje susikryžiuoja dvi gatvės.

Prekybos centre namai, išskyrus tik kelis mūrinius, mediniai, kuriuose veikia krautuvės. Kai kurie namai, tik praėjus tiltą, pastatyti net virš upės ant storų medžio stulpų, kaip senovėje gyvenvietes statydavo laukiniai žmonės, norėdami apsisaugoti nuo plėšriųjų žvėrių. Centre, kur susikerta dvi gatvės, vienoje nedidelėje aikštelėje stovi paminklas, apsodintas gėlėmis, pastatytas šios apylinkės žuvusiems kariams ir jūrininkams per įvairius karus. Paminklas nedidelis, bet gana aukštas. Ant jo piedestalo yra pastatytas Amerikos erelis.

Gražesnės miestelio vietos pakraščiuose, gatvės žymiai platesnės ir apsodintos medžiais. Nameliai gražūs, stilingi, beveik visi baltai nudažyti ir apsodinti dekoratyviniais krūmeliais, o prie namų esančiose pievelėse pastatyti baltai nudažyti vežimo ratas ar kitos puošmenos. Taip pat yra ir neapstatytų sklypų, ypač arčiau vienuolyno. Keletą žemės sklypų yra nupirkę ir lietuviai. Kai kurie jų, kaip Marija Šalinskienė iš New Yorko, laidotuvių koplyčios savininkė, jau pasistatė vienos šeimos mūrinį namą, priešais didžiuosius vienuolyno vartus.

Atlantas nuo vienuolyno netoli, — apie vieną mylią į pietus. Vietovė vadinama Kennebunkport Beach. Tai auganti vietovė. Visą laiką, nors ir nesparčiais žingsniais, vyksta statyba. Namai mediniai, bet įvairaus stiliaus ir gražiai nudažyti. Paplūdimis didelis, bet nėra toks švarus, kaip John Beach ar kiti, nes čia kas šešias valandas vyksta potvynis ir atoslūgis, kurie užteršia paplūdymį. Potvyniai čia yra gana aukšti ir užlieja beveik visą paplūdymį. Vanduo daug šaltesnis negu prie John Beach.

Daug vasarotojų, kurie gyvena vienuolyne, eina maudytis į Atlantą, nes baseine maudytis, kuris yra įrengtas prie Šv. Antano gimnazijos rūmų šiaurinėje pusėje, nemėgsta, ypač čikagiškiai, kurie Atlante maudytis, nors vanduo šaltesnis kaip baseine, jaučia malonumą ir pasitenkinimą. Kai kurie jų net pašiepdavo tuos, kurie maudosi anot jų, "prūde". Bet ir "prūdas" kiekvieną vasarą turi daug lankytojų, ypač jaunimo, kuris mėgsta šokinėti nuo tramplyno.

Baseinas didelis ir gerai įrengtas. Vanduo skaidrus ir malonus. Jo šonai ir dugnas išdažyti šviesiai melsva spalva. 1974 m. birželio 12 d. A. Bružaitė jo dugne išpaišė didelę stilizuotą vytį, kuri baseinui suteikia savotišką grožį.

Noriu dar pasakyti, kad viską tiksliai ir pilnai aprašyti neįmanoma. Daug įdomių dalykėlių, kuriuos teko matyti vienuolyne, visai nepaminėjau. Bet visgi, kiekvienas gali susidaryti kad ir nepilną vaizdą, kaip atrodo vienuolynas, Šv. Antano gimnazijos rūmai ir parkas su jame pastatytais paminklais, kurie ne tik lietuvį, bet ir amerikietį žavi jau 30 metų.

LAIŠKAI DRAUGUI

AR NEREIKTŲ IŠSIAIŠKINTI?

Oficiali Altos informacija apie rugsėjo 16 įvykusį ALTOS valdybos posėdį sako:

"Dr. K. Bobelis pranešė, kad Liet. Bendruomenės vadovybei nusiųstas raštas, kuriame pateikti pasiūlymai ALTos ir Liet. Bendruomenės darbų koordinavimui. Laukiama atsakymo. Dr. K. Bobelis pabrėžė ALTos prielankumą susitarti su Liet. Bendruomene, jungtinėmis jėgomis dirbant dėl Lietuvos išlaisvinimo. Valdyba tam nusistatymui pritarė."

Iš JAV LB Krašto valdybos gruodžio 1 aplinkraščio susidaro įspūdis, kad į Krašto valdybos pasiūlymą tartis ALTa nereaguoja, o tik siekia Lietuvių Bendruomenės įsijungimo į Altą. Krašto valdyba savo padaliniams išsiuntinėjo Krašto valdybos pirmininko Algimanto S. Gečio laišką, rašyto Altos pirmininkui dr. K. Bobeliui, nuorašą. Šiame laiške siūloma laikas ir vieta pasitarimams. Aplinkraštyje skundžiamasi, kad į tą laišką "Alta visai nesiteikė atsakyti".

Ar ne per ilgai rimtu klausimu nerimtai žaidžiama? Vienas pasitarimų partneris, atrodo, nerespektuoja tiesos. Aš manau, kad visuomenė, kuri pozityviai žiūri į visus laisvinimo veiksnius, turi teisę reikalauti pilno šio klausimo nušvietimo. O gal įvykęs koks nors nesusipratimas? Gal Lietuvių bendruomenės nepasiekė (dėl pašto klaidos) tas raštas, "kuriame pateikti pasiūlymai Altos ir Liet. bendruomenės darbų koordinavimui"? Jei pasiekė, Krašto valdyba tą Altos raštą turėtų paskelbti viešai. Jei Krašto valdyba to nedarytų, skelbti turėtų pati Alta.

Gali būti įvykęs nesusipratimas ir ta prasme, kad Alta derybas dėl "darbų koordinavimo" veda ne su Lietuvių bendruomene, o su "reorganizuota bendruomene"? Tačiau šiaip ar taip bebūtų, tikri faktai šiuo klausimu visuomenei turi būti pateikti.

J. Kojelis
Santa Monica, Calif.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

(Atkelta iš 3 pusl.)

kiečių visuomenėje, mokslo ir meno pasaulyje.

Kieno kaltė, kad lietuvių tautinė ištikimybė menkėja ir pamažu blėsta? Visi esame kalti, kad per daug pasitikėjome savo šeimos lietuvišku auklėjimu ir nuvertinome amerikietiškos mokyklos fatališkai stiprią įtaką. Pragręjome pervėlai, kai vaikai išaugo ir nuėjo savo pasirinktais keliais. Kalti, kad pasitikėjome savo lituanistinės mokyklos idealizmu ir jo galia. Nusivylimas atėjo perdaug vėlai. O dalis tėvų ir lituanistinių mokyklų mokytojų ir šiandien tebetiki lietuviško idealizmo stebuklu, užmiršdami amerikiečių pragmatinės mokyklos milžinišką krūvį ir begalinę įtaką, kuri kaip vėjas nupučia mūsų lituanistinės mokyklos įtaigojimus laikytis savo tautos, lietuviškumo ir mylėti savo tėvų gimtąjį kraštą — Lietuvą. Tik pavieniai rinktiniai lietuviškos mokyklos mokiniai išlieka ištikimi lietuvybės idealui. Visi kiti nuplaukia su srove. Todėl mūsų lituanistinės mokyklas baigusių jaunuolių maža spaudoje, lietuviškose parapijose ir organizacijose.

Kas toliau?

Kad pristabdytume lietuvybės ir tautinės ištikimybės menkėjimą, turime suaktyvinti, suintensyvinti lietuvišką auklėjimą šeimoje, mokykloje, parapijoje, organizacijose ir spaudoje. Visi turime reformuotis, persirikiuoti ta prasme, kad mūsų žodžiai, veiksmai, darbai ir poelgiai visur būtų jaunimui ir vaikams įtaigingesni ir geriau argumentuoti atsispirti amerikiečių pragmatinė mokyklos spaudimui.

Mūsų džiaugsmui, amerikiečių mokyklose nuosmūkis mažėja, pamažu ir atsargiai lipama aukštyn, grįžtama į drausmę ir tvarką, į mokslą pradedama žiūrėti blaiviau ir su pasitikėjimu. "Mokyklinis jaunimas susiforma vo per paskutinius penkerius ar šešerius metus. Jaunimas mokosi geriau. Jo moralinis požiūris aštresnis, ir asmeniniai įpročiai geresni", sako aukštesniosios Springfieldo, (Vi.), mokyklos mokytojas ir stebėtojas James C. Pfohl.

Tikėkime, kad visiems persirikiavus ir suintensyvinus auklėjimą bei mokymą, pagerės ir mūsų mokykliniai ir tautinės ištikimybės reikalai. Atsiras daugiau geros valios ir susirūpinimo lituanistine mokykla. Žinoma, daug pareis nuo tėvų, mokyklų vedėjų ir mokytojų. Manytina, kad visi kiti lietuviai ir jų organizacijos irgi atiduos savo dalį lietuvybei ir tautinei ištikimybei ugdyti.

Mylimai žmonai

A. † A. STASEI JUODAKIENEI mirus,

jos vyrą STEPĄ, dukras DANGUOLĘ ir NIJOLĘ, žentą JULIŲ ŠMULKŠTĮ, anūkus INGĄ ir LINĄ bet artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Titas Briškaičiai
Praurimė ir Bronius Murinai

A. † A.
STASEI JUODAKIENEI mirus,

jos vyrui STEPONUI, DUKTERIMS, ANŪKAMS ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Union Pier Lietuvių Draugija

A. † A. STASEI JUODAKIENEI mirus,

jos vyrą STEPONĄ, dukras DANGUOLĘ, NIJOLĘ ŠMULKŠTIENĘ su šeima ir kitus gimines, liūdesio prislėgtus, nuoširdžiai užjaučiame.

Elzbieta, Algis, Pranas Nenortai
Apolonija Pacienė

PADĖKA

A. † A.
MAMERTAS STROPUS

1977 metų lapkričio 17 d. mirus mylimam vyrui ir tėveliui a. a. Mamertui Stropui, nuoširdžiai dėkojame visiems mus užjautusiems.

Ypatingai dėkojame jo liūdintiems draugams ir kolegoms miškininkams: J. Kuprioniui, N. Matijošaičiui, F. Mikuckiui, J. Avižėnui, T. Grikinui, K. Kiaunei, V. Žemaičiui, J. Žebrauskui, J. Plaušinaičiui, J. Kriščiūnui, J. Skeiviui ir T. Kazlauskui su jų šeimomis ir A. ir J. Švaistams.

Labai dėkingi: Žmona Ona, duktė Žibutė Kišonienė, sūnūs Algirdas ir Kęstutis ir jų šeimos

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St. Tel. GRovenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6671
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barboros ir Gene Drishių krautuvė
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 499-1318
— Gėlės visoms progoms —

PADĖKA

1977 metų, lapkričio 29 d. po sunkios ir ilgos ligos mirus a. a. PRANUI KLORIUI (KLIORIKAIČIUI), dėkojame visiems mus užjautusiems liūdesio valandoje.

Nuoširdi padėka volionies draugams, kurie lankė jį ilgoje ligoje. Jų nuoširdumas ir meilė artimui buvo jautriai įvertinti velionies ir jo artimųjų.

Dėkojame už šv. Mišių aukas, už užuojautas, už lankymą koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame karsto nešėjams, kun. A. Puchenskiui už maldas koplyčioje ir kan. V. Zakarauskui už pamaldas, pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Taip pat dėkojame laidotuvių direktoriui Evans ir Sūnums už nuoširdų, rūpestingą patarnavimą.

Dėkingi: broliai Jurgis ir Jonas su šeimomis

A. † A. Vet. dr.. VALENTINUI BAGDONUI

netikėtai mirus, liūdinčią žmoną BIRUTĘ, gimines, artimuosius užjaučiame ir drauge liūdime.

Sofija ir Iziderius Aliai
Olga ir Alfonsas Stankaičiai
Konstancija ir Antanas Vellušiai

NAUJAUSIOS KNYGOS, GAUNAMOS "DRAUGE"

AUŠRA, Lietuvoje leidžiama pogrindyje ir slapta pasiekia laisvąjį pasaulį.	
Red. Jonas Dainauskas, 222 pusl.	$5.00
PUTINAS MANO ATSIMINIMUOSE	
M. M. Mykolaitytė-Slavėnienė, 452 psl.	
Kietais viršeliais	9.00
NAUJŲJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJA, I t.	
Pranas Čepėnas	
543 psl., kieti viršeliai	15.00
BASTŪNO MAISTAS	
Bronys Raila	
490 psl., kieti viršeliai	10.00
MINTIS DIALEKTINIAME ŽAISME	
Feliksas Jucevičius	
273 psl.	6.00
PENSILVENIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVA	
Vladas Būtėnas	
343 psl., kieti viršeliai	20.00
MIGUEL MANARA. Šešių veiksmų misterija	
O. V. Milašius, 94 psl.	4.00
DEBESYS IR PROPERSOS. Romanas	
Petras Meinikas, 292 psl.	6.00
LKB KRONIKA, III d, 424 psl.	
Kieti viršeliai	6.00
Minkšti viršeliai	4.00
ALKANA KELIONĖ. Eilėraščiai	
Kazys Bradūnas	
115 psl., kieti viršeliai	6.00
VIENOS AISTROS ISTORIJA. Romanas	
Migelis de Unamuno, 150 psl.	4.00
TRYLIKTOJI LAIDA. Pasakojimų pynė jaunimui	
Juozas Toliušis, 254 psl.	4.00
BROLIAI PRADĖKIM	
Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., 272 psl.	6.00
NAMŲ IR ARTIMIAUSIOS APLINKOS ŽODYNĖLIS	
Rimas Černius, 75 psl.	2.50
MERGAITĖ IŠ GETO. Romanas	
R. Spalis. Išl. 1975 m., 365 psl.	3.00
LIETUVIŠKAI—PORTUGALIŠKAS ŽODYNAS	
A. D. Petraitis — Lucija Jodelis, 184 psl.	1.00
KARKLŲ KATINUKAI	
Birutė Vytienė, 24 psl.	3.00
HAMILTONO LIETUVIAI	
Kolektyvas, 111 psl.	5.00
KODĖL KUNIGAS SU ALTORIUM ATSISUKO Į ŽMONES	
A. Rubikas	
Liturginių reformų prasmė, 44 psl.	1.00
NYKŠTUKŲ MOKYKLA	
Adelė Jonušaitienė-Abromaitienė, 63 psl.	3.00
JAUNAMARTĖ	
Jonas Valaitis, 128 psl.	4.00
KOČIOS	
St. Yla, 22 psl.	0.25
PO VASAROS. Eilėraščiai	
Vitalija Bogutaitė, 68 psl.	4.00
SAIGŪNAS, istorinė apysaka	
Vl. Vijeikis, 156 psl.	3.00
LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON PENKIASDEŠIMTMETIS	
Kolektyvas, 207 psl.	4.00
ŽEMAIČIAI	
Aleksandras Pakalniškis, 164 psl.	4.00
METMENYS, Nr. 33	
Vyr. redakt. V. Kavolis, 206 psl.	3.00
ANGLŲ KALBOJE	
THE VIOLATION OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA, a report for 1976, 160 psl.	4.00
THE PROVIDENTIAL PATH	
(Archbishop George Matulaitis 1871-1972)	
Fr. Victor Rimšelis	3.00
LITHUANIA MINOR	
M. Brakas, 304 psl., kieti viršeliai	15.00
CONFRONTATIONS WITH TIRANNY	
Edit. Alfred Straumanis	
363 psl., kieti viršeliai	15.00
RADVILA JUODASIS, biografija ...6eB cmfwy vbgk cmfw cmf b	
Brunotas Bušeckis, 264 psl.	$5.00
LIETUVOS RYŠYS SU AMERIKA, istorinė apybraiža	
Vikteras Karosas, 176 psl.	$3.00
KRISTUS IR EUCHARISTIJA,	
Dievo Veikla Išganymo Istorijoje	
Pranas Manelis, 334 psl.	$7.00
LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE	
Jeras Balys, 342 psl.	$8.00

Pasilaikykite šį knygų sąrašą tolimesniams užsakymams.

APLINK MUS

× **Jau išspausdintas žurnalo "Sėjos"** padidintas šių metų Nr. 2 ir tuo būdu užbaigtas naujas "Sėjos" baras. Liaudininkų vadovybė renka "Sėjos" leidėjo Varpininkų Leidinių Fondo valdybą, kuri savo keliu skiria redaktorių ir redakcinės kolegijos narius, tai, š. m. rugsėjo mėn. išrinkus naują liaudininkų vadovybę, atsistatydino Varpo Leid. fondo valdyba, "Sėjos" redaktorius L. Šmulkštys, redakcinės kolegijos nariai Z. Dailidka, dr. K. Karvelis, dr. V. Sruogienė ir administratorius J. Urbelis.

× **Walter Kubilius** yra redaktorius spaudos technikai skirto žurnalo "Newspaper Production for North and South America", kuris leidžiamas Philadelphijoje. Savo atstovybę žurnalo redakcija turi ir Chicagoje.

× **Cicero Šv. Antano** parapijos bažnyčioj piemenėlių šv. Mišios bus šeštadienį 12 val. naktį lietuviškai. Kitos šv. Mišios kaip sekmadieniais.

× **Lietuvių operos** spektakliai šįmet bus balandžio 1, 2 ir 8 d. Ankstyvesnės datos turėjo atsisakyti, nes tomis dienomis yra kitur įsipareigojęs orkestras.

× **Dr. Jonas Gliaudelis** yra išvykęs ilgesnių atostogų į Miami, Fla., kur žada praleisti šventes ir galimus šalčius. Jis atsiuntė "Draugo" redakcijai sveikinimus su šventėmis. Jis džiaugiasi geru, bet ne karštu oru.

× **Julė ir Nadas Rasteniai** atsiuntė redakcijai kalėdinę kortelę, kurioje išspausdinta ir eilėraščių lietuvių ir anglų kalbomis. Viename jų poetas eiliuoja apie eglutę taip: Lieknutė ir smagi, lai stiepias, auga, žalia, į dangų galvą kelia. Primins ji man kas mielą dieną. Pažaimenio eglyną, nupiautą šieną, sklandžias bangas laukų, Kurklius ir mėnesieną, jaunimo džiaugsmo dieną, kvepėjimą sakų, — brangią gimtinę mano".

× **Heritage - Nationalities News",** Illinois respublikonų partijos biuletenyje yra gana daug žinių apie Baltijos valstybes, apie Lietuvą ir lietuvius.

× **Liudas Sagys,** Lyndhurst, Ohio, plačiai žinomo "Grandinėlės" ansamblio vadovas, atsiuntė sveikinimus ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Norintieji dalyvauti Akademikų Skautų ruošiamoje žiemos stovykloje,** prašomi pranešti **Vidai Eidukaitei tel. FR 6-2153** iki trečiadienio. Stovykla bus Merrimac, Wis. gruodžio 26 — sausio 1 dienomis. (pr.).

× **Dar yra vietų Neo-Lituanų rengiamam Naujųjų Metų sutikime,** įvykstančiame gruodžio 31 d., 8 val. vak. Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie, Vakarienė, šampanas, gėrimai, Vyčio orkestras. Įėjimo auka 20 dol. (Stud. 15 dol.). Rezervacijoms skambinti 778-7707 arba 925-0035. (pr.).

× **Leokadijos Braždienės** maisto produktų krautuvė, **2617 W. 71st St., telef. 778-2030 ir Swanson, 2502 West 63rd St., telef. 925-1533. Kūčių ir Kalėdų** stalui paruošta įvairių silkių, dar daugiau žuvų patiekalų. penkių rūšių vinigretai, aguonų pienas, sližikai, barščiai, grybų ausiukės, medauninkai ir kita. Be jau žinomų mūsų įvairių tortų dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsisakykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti. (sk.).

× **Daktarai V. ir J. Dubinskai,** Chicago, Ill., kiekvienų švenčių proga paremia "Draugą". Ir dabar mes gavome jų malonų sveikinimą ir 25 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Eleonora ir Mečys Valiukėnai,** Chicago, Ill., maloniu laiškeliu pasveikino "Draugo" darbuotojus, palinkėjo visiems linksmų švenčių ir atsiuntė 10 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Ben Trakselis atvyko** į "Draugą", užsimokėjo prenumeratą ir paliko $18.50 auką lietuviškos spaudos stiprinimui, o "Draugo" visam štabui palinkėjo linksmų švenčių. Ben Trakselį skelbiame garbės prenumeratorium ir širdingai dėkojame. Malonu paminėti, kad Trakselis 87 metų amžiaus senosios kartos lietuvis..

× **Vida ir Vytenis Šilai** sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga ir vietoje švenčių kortelių aukoja "Draugo" spaudos palaikymui.

× **Sofija ir Stasys Džiugai** nuoširdžiai sveikina draugus, bičiulius ir pažįstamus ir linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1978 Metų. Vietoj sveikinimo kortelių aukoja "Draugui".

× **Jonas ir Adelė Šiaučiūnai,** žinomi klevelandiečiai, atsiuntė malonius sveikinimus ir didesnę auką. Dėkui.

× **Katr. Narkevičius,** Arlington, Mass., atsiuntė "Draugui" 9 dol. auką. Ačiū.

× Jadvyga Juknevičienė, mirusios aktorės Dalios Juknevičiūtės motina, šeštadienį, gruodžio 17 d. mirė Šv. Kryžiaus ligoninėj.

× **Asta Noreikaitė - Minkūnienė** šiemet baigė Illinois universiteto Chicago Circle, pedagogikos skyriuje gaudama bakalauro diplomą su dviguba specialybe atsilikusiems vaikams mokyti. Kurį laiką dirbo įvairiose mokyklose, o dabar paskirta Luella pradžios mokyklos vedėja. Asta yra prekybininkų Marijos ir Alfonso Noreikų dukra.

× **Romualdas ir Marija Edeliai** sveikina draugus su šventėmis. (pr.)

× **Šv. M. Marijos Gimimo** mokyklos Motinų klubas rengia tradicinius šokius sausio 14 d., šeštadienį, mokyklos salėje. Programoje: šilta vakarienė, Neo-Lithuanų orkestras ir laimėjimai. Stalus užsisakyti skambinant **Adelei Izokaitienei tel. 599-8038.** Linksmai praleisit vakarą ir paremsit mokyklos išlaikymą. (pr.)

× **Kalėdų šokiai įvyks gruod. 25 d.,** vakare, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Įėjimas 3 dol. Šokius ruošia Akademikai skautai. (pr.)

× **Dr. M. ir E. Ringai** sveikina savo draugus ir pažįstamus Kalėdų proga. Vietoj sveikinimo kortelių aukoja Liet. Dukterų draugijai. (pr.)

× **Terros dovanų prekyba** iki pat Kalėdų kasdien atdara nuo 10 iki 8 v. v., šeštad. nuo 10 iki 5 v. v., sekm. nuo 11 iki 4 v. v. Adr.: **Terra, 3237 West 63 St., Chicago, Ill. 60629, tel. 434-4660.** (sk.)

× **Dr. Lilija Ignaitienė,** Chicago, Ill., atsiuntė malonius sveikinimus ir 12 dol. auką. Esame dėkingi.

× **Juozė Augaitytė,** Lietuvos operos solistė, Philadelphia, Pa., maloniu laišku padėkojo "Draugui" ir visiems savo bičiuliams, kurie atkreipė į ją dėmesį sunkios ligos metu ir paguodė. Kaip šventinę dovaną ji užsakė "Draugą" vienam asmeniui ir atsiuntė auką. Kartu palinkėjo gerų švenčių. Už viską dėkojame.

× **Juozas Raila,** Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą aukojo 10 dol. Labai ačiū.

× **Rapolas Duda,** Baltimore, MD., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Zigmas Paulauskas,** Chicago, Ill., padėkojo už korteles ir aukojo 10 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Po 3 dolerius aukojo:** J. Jakubauskas, J. Grigaliūnas, E. Sventickas, Jurgis Dumbrys, Mary Walskis, Pr. Karalius, K. Gogelis, A. Zaparackas, V. Griškėnas, Antanina Nagys, Kl. Juškevičius; **po du dolerius:** J. Paulauskas, Juzė Malinauskas, E. Pušneraitienė. Ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė: A. J. Vasaitis, R. Panaras, Stella Genocevičus, Pranas Gudaitis, Hedwig Kalesinskas, Antanas Vitkūnas, A. Leniauskas, J. Venckauskas, Vladas Paliukonis, Juozas Žemaitis. Labai ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė: A. Kirkutis, Stasė Burneckas, Juozas Kalėda, St. Casimir Mont, Co., Stasys Kvantas, O. Mačiokienė, Stasys Šenferas, Marija Macieža, Sofija Pelegrimas, B. Tamošiūnas, Jurgis Rekašius, Fel. Jarašius, Vladas Vaičaitis, Jonas Motiejūnas. Labai ačiū.

× **Po tris dolerius aukojo:** St. Strasevičius, E. Budelskis, Jadvyga Kolienė, Algis Skudra, K. Leknickas, J. Povilaitienė, J. Kloviškis; **2 dol. — V. Mataitis.** Ačiū.

× **Patikslinimas.** "Draugo" gruodžio 16 d. laidoje buvo išspausdinta žinutė, kad pensininkai per Juozą Blažį paaukojo 25 dol., bet buvo praleista Juozo Skeivio pavardė. Už korektūros klaidą atsiprašome.

× **Vincas Benokraitis,** Cleveland, Ohio, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 19 dol. auką. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Esame dėkingi už paramą.

× **Jonas Kaunas,** žinomas spaudos darbuotojas, maloniu laišku pasveikino švenčių proga "Draugo" darbuotojus ir atsiuntė 10 dolerių auką. Už viską dėkojame.

× **Julius Bardauskas ir šeima** sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga. Vietoj kalėdinių atviručių atsiuntė auką Jaunimo centrui. (pr.)

Anastazijos Tamošaitienės vadovautų audimo kursų Philadelphijoje, kuriuos buvo surengę Philadelphijos ateitininkai 1977 m. gruodžio mėn. 4-10 d., lankytojos : pirmoje eilėje iš k. — A. Rygelytė (iš New Yorko), R. Pliuškonytė, O. Pliuškonienė, D. Jovaišienė, D. Mu raškaitė, D. Dragūnienė. Antroje eilėje — M. Raugienė. S. Jurskytė, K. Pikūnaitė (A. Tamošaitienės asi t ntė), Anastazija Tamošaitienė (kursų vadovė), G. Maciūnienė, O. Šeštokienė (šeimininkė), M. Sušinskienė, O. Šalčiūnienė. Trečioje eilėje — J. Viesulienė, B. Muraškienė, K. Holloway, V. Štarkienė, K. Razgaitis, B. Karaškienė, G. Dilbienė, I. Brinklienė. Nuotraukoje nėra — E. Balten, V. Buinienės, A. Čepulienės, P. Dilbienės, D. Pliuškonytės, D. Surdėnienės, L. Tvarkūnaitės. (Plačiau žiūr. 4 puslapyje) Nuotr. K. Čikotos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Miami, Fla.,** ruošiami parengimai: Gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikimas. Vakarienė bus servuojama punktualiai 9 val. Įėjimas 10 dol. asmeniui. Sausio 15 d. — Ukrainiečių koncertas. Atliks ukrainiečių klubo meninės pajėgos. Programoje: dainos, muzika ir tautiniai šokiai. Sausio 29 d. — vaidinimas "Apdraudos pinigai". Šios linksmos komedijos autorė dr. Bronė Zelbienė. Vaidins iš St. Petersburg atvykusi vaidintojų grupė. Vasario 19 d. Vasario 16 minėjimas. Pradžia 2 val. p. p. Ruošia Miami Altos skyrius. Atvyks solistai Dana Stankaitytė ir Stasys Baras.

— **Phoenixe,** Ariz., Kūčių vakarienė yra rengiama kun. A. Valiuškos namuose gruodžio 24 d., 6 val. vak.

— **Tomo Venclovo** (Santa Monica, Calif.) pareiškimus spaudos konferencijoje ryšium su sovietų paroda atspausdino keli amerikiečių laikraščiai. "Glendale News-Press", pav., įdėjo didelę poeto Venclovos nuotrauką, paminėjo kelis jo disidentinės veiklos momentus ir pateikė jo minėjo apie parodą, sovietinio režimo žiaurumus ir informaciją apie Baltijos kraštus. "Valley News" šalia sovietų pareigūnų propagandinių pareiškimų talpina Venclovos spaudos konferencijoje pareikštas mintis. Spaudos konferencija suorganizuota prie LB Vakarų apygardos veikiančios Talkos Lietuvai komisijos pastangomis.

— **Jūratė Vaitkutė,** dirbanti Connecticut valstijos Žmogaus teisių ir galimybių komisijoje, talkindama Waterburio LB apylinkės valdybai, kontaktavo JAV Atstovų rūmų narį kongr. C. J. Dodd Prano ir Algirdo Brazinskų reikalu. Pasikeitus laiškais, pavyko užmegzti artimus ryšius su jo štabo pareigūnais ir juos įtraukti veiklon Brazinskams pagelbėti. J. Vaitkutė JAV Valstybės dept. nusistatymą Brazinskams nesuteikti politinio azylio teisių laiko nesiderinančiu su prez. J. Carterio užimama žmogaus teisių klausimu linija.

Rūta Laima Kriaučiūnaitė, gyv. Kanadoj, Justo ir Laimos Kriaučiūnų dukra, baigusi gailestingųjų seserų mokyklą labai gerais pažymiais. Metus padirbėjusi, numato toliau gilintis medicinoje. Yra lankiusi šeštadienienę lietuvių mokyklą, baleto ir muzikos studiją

KANADOJE

— **Stasys Paciūnas,** Toronto, Ont., savanoris - kūrėjas, Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvis, savo artimų draugų ir bičiulių tarpe kukliai paminėjo savo amžiaus 75 metų sukaktį. Nuo jaunystės dienų sukaktuvininkas buvo aktyvus visuomeninėje veikloje. Ir dabar, sulaukęs deimantinio amžiaus, tebėra aktyvus. Buvo ilgametis Toronto Lietuvių namų Pensininkų klubo pirmininkas. Šiuo metu yra LAS Toronto skyriaus valdybos narys. Tebėra didelis lietuviškos spaudos mylėtojas ir lietuviškų organizacijų rėmėjas.

VOKIETIJOJE

— **Vasario 16-sios gimnazijos** evangelikų vadovas kun. Fr. Skėrys pravedė jaunimui advento susikaupimo vakarą, kavutę. Šeimininkas pasveikino visus dalyvius, ypač pirmą kartą į evangelikų pobūvį atsilankiusius. Sveikino Vasario 16 gimnazijos ateitininkių pirmininkę Liliją Rekašiūtę ir ateitininkų pirmininką Romeo Guenterį, skaučių atstovę Ireną Mičiulytę, mokinių komiteto pirmininką Petrą Ramanauską, Vokietijos LB Hanau apylinkės pirmininką A. Kemeraitį su ponia, bendrabučių vedėjus V. Pancerienę ir A. Veršelį, Vokietijos LB Valdybos sekretorių V. Svilą, mokytoją Kaciucevičių ir VLB Krašto valdybos reikalų vedėją J. Lukošių, virtuvės personalą ir t. t. Iš viso kavutėje dalyvavo apie 50 asmenų. Lidija Kairytė, ketvirtos klasės mokinė, padeklamavo B. Brazdžionio "Rarotų giesmę". Mokinių kvintetas (Pėtra Langytė Irena Mičiulytė, Kristina Prišmantaitė, Rima Šilėnaitė ir Laima Valiūnaitė) pagiedojo ketvertą adventinių bei kalėdinių giesmių: Bernelis gimė, Piemenėliams, Gaudeamus ir Šventa naktis. Kun. Fr. Skėrys padėkojo visiems, padėjusiems suruošti jam šią kavutę, sukalbėjo maldą ir kartu su visais — Tėve mūsų. Susikaupimo valandėlė baigta giesme "Tyli naktis, šventa naktis".

— **Kultūros d-jos savaitgalis** įvyko spalio 28-30 d. Annabergo pilyje. Buvo paminėtas Oskaras Milašius, apie kurį paskaitą skaitė dr. J. Grinius. Antra svarbi programos dalis buvo prof. A. Maceinos tema "Asmuo ir istorija". Ji buvo reikalinga tremtinių ir išeivių tautinei sąmonei suaktyvinti. Šitam simpoziumui vadovavo kun. dr. Petras Celiešius, kurį supo būrys jaunų žmonių: K. Ivinskis, R. Šilinytė, Br. Lipšienė, Edv. Dresleris, Rič. Daunoras, A. Lucas, Rič. Tendzegolskis. Smulkiai išnagrinėjęs asmens santykius su tautine istorija, paveldėta iš tėvų, du simpoziumo dalyviai pabrėžė asmeninį apsiprendimą tautybės atžvilgiu. Pripažįstant jo svarbą, liko nepastebėtas išdavystės momentas, kai atsisakoma iš tėvų paveldėtos istorijos ir mėginama pritapti prie istorijos to krašto, kuriame jaunas žmogus yra gimęs.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Leicesterio lietuviai.** L. Kvietkauskas baigė universitete matematikos mokslus. Dabar dirba Income Tax įstaigoje. Jaunesnysis brolis studijuoja braižybą. A. Tūra baigė inžinieriaus mokslus Nothinghamo universitete, o jo jaunesnysis brolis pradėjo studijas Coventry universitete. Bronė Jomantaitė ligoninėje sveiksta po trečios operacijos per vienerius metus.

CHICAGOS ŽINIOS

SUKČIAI TEISME

Patrauktas teisman R. White, 43 m., savininkas J. and B. Heating firmos, o taip pat dar du tos firmos tarnautojai. Jie apgavo apie tuziną namų savininkų, sakydami, kad jų šildymo įtaisai turi būti taisomi ar pakeičiami ir taip išviliojo per 100,000 dol.

NEVAŽIUOTI PER ARTI

Automobilistai gali traukti į teismą sunkvežimių vairuotojus, jeigu jie perarti iš paskos važiuoja, sukeldami įtampą vairuotojui. Tokį nuostatą paskelbė Illinois apeliacinis teismas.

DIDELI MOKESČIAI

Mokesčių rinkimo įstaiga pareikalavo, kad multimilijonierius W. Clement Stone sumokėtų 3.4 mil. dol. mokesčių už aukas buv. prezidentui Nixonui ir kitiems politikieriams.

STIPRIAUSIA LEMPA

Galingiausia ir didžiausia lempa yra Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje. Ji yra 5 pėdų augštumo ir 100,000 watų galingumo. Ją padarė Westinghouse bendrovė 1933 m.

100 MIL. DOL. INSTITUTUI

Illinois Technologijos institutas numato per ateinantį dešimtmetį išleisti 100 mil. dolerių ir tapti vienu pirmaujančių universitetų JAV-se. Pinigai bus naudojami samdyti profesoriams ir plėsti universiteto statybas Chicagos pietuose.

ATVIRA BIBLIOTEKA

Chicagos bibliotekos kultūros centras nuo vasario 5 d. bus atviras sekmadieniais nuo 1 iki 5 val. p. p. Tas centras yra centriniuose bibliotekos rūmuose 78 E. Washington.

Chicagoje ir apylinkėse

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOJ

Chicagos Lietuvių suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyko Vyčių salėj lapkričio 25 d. Pirm. L. Vasilevas sveikino gausiai susirinkusius. Nut. rašt. E. Strungys perskaitė nutarimus, kurie priimti. Taip pat priimti ir komisijų raportai.

Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d., 7 val. vak. Vyčių salėje, 47 St. ir S. Campbell Ave. Darbščios šeimininkės patieks šiltą vakarienę. Gros A. Ramonio orkestras. Suvalkiečių valdyba ir komisija prašo visus įsigyti bilietus iš anksto pas valdybos ar komisijos narius. Pirm. telefonas 737-2684. Visi kviečiami.

Praėjusio vakaro komisija pranešė. kad vakaras gražiai praėjo. Nors pelno nepadaryta, bet suvalkiečių draugija paskyrė Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga spaudai, radijui ir veteranams auką.

Valdyba sutiko darbuotis ta pati ir 1978 metams. Pranešta, kad užsakyta piknikui vieta. Revizija knygas patikrins pas B. Žemgulis. Aplankytas. sergąs Gasparas Kriščiūnas. Valdyba visiems linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų, o sveikatos labiausia.

Ona Švirmickas

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-3599
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d

KNYGA YRA GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA MŪSŲ MAŽIESIEMS

☐ DIENA PRIE EŽERO, A. Baronas. Pasakaitė	$3.00
☐ DU DRAUGAI, V. Frankienė-Vaitkevičienė. Apysaka	$4.00
☐ GABRIUKO UŽRAŠAI, J. Švabaitė-Gylienė. Apysaka	$3.00
☐ KALNUOSE. Milda Kvietytė. Pasakos.	$3.00
☐ KALĖDINĖ DOVANA, B. Pūkelevičiūtė. Eiliuota pasaka	$1.50
☐ KIŠKUČIO VARDINĖS, St. Džiugas. II-ji laida. Eilėraščiai	$2.50
☐ KETURI VALDOVAI, St. Džiugas. Pasaka	$2.50
☐ KAIP ALGIUKAS VĖJO IEŠKOJO, N. Jankutė. Pasakojimai	$2.50
☐ LABAS RYTAS, VOVERE, J. Minelga. Eilėraščiai	$2.50
☐ LAUMĖ DAUMĖ, St. Petersonienė. Pasaka	$5.00
☐ MAŽI ŽINGSNIAI, Pr. Naujokaitis. Pasakojimai	$2.00
☐ MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS, Vytė Nemunėlis. Eil. pasaka	$3.00
☐ PARKAS ANAPUS GATVĖS, D. Bindokienė. Apysaka	$3.00
☐ PUPUČIO PASAULIUKAS, Ona Mikailaitė. Pasakos	$4.50
☐ SAULUTĖ DEBESĖLIUOS, L. Žitkevičius. Eilėraščiai	$1.50
☐ VYSKUPO KATINAS, Č. Grincevičius. Pasakos	$2.50

Pažymėjus kvadrate norimas knygas iškirpti ir siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Už persiuntimą pridėti 30 centų